

UKELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszerekesző: Dr. Márton Ernő. Administrator delegat si grant responsabil-Felelős igazgató: Schwartz Endre. Proprietar—Tulajdonos: Fraternalitas S. A. E. de Editura. Registrul publico-jurnalor p'riodice No. 43. Dos. 839-1938. Tribunalul Cluj, Sectia III.

Vasárnap, július 24.
1938—5698. Tammuz 25.
XXI. évfolyam, 164. szám.

MA TEMETIK MÁRIA KIRÁLYNÉT

Ólmozták a halott királyné koporsóját. A temetés végleges programja. Megérkeztek Bucurestibe a jugoszláv királyné, a keleti hercegi pár és a Hohenzollern-ház tagjai. A japán császár részvétlívratát Károly királyhoz

Tizenhat állam képviselteti magát Mária királyné temetésén

Bucuresti, július 23. Ma, vasárnap a kora reggeli órákban hetvenöt ágyulövés ébreszti a román főváros lakosságát arra a szomorú tényre, hogy Mária királyné elindult utolsó útjára. A curtea de argesi kolostor templomának sötét kriptája ma délután örökre magába fogadja „Európa legszebb királynéjának” holttestét, aki, míg élt, fényt és melegséget árasztott maga körül.

A halott királynét nemcsak Románia, hanem egész Európa részvéte kíséri utolsó útjára. Igazi, bensőséges gyász az, amit ma Románia népének nagy tömegei éreznek, mert a halott királyné nemcsak ragyogó, valóban királynői alakjával írta magát emlékezetükbe, hanem asszonyi jóságának, páratlan intelligenciájának varázsával is.

Ez a meleg szív, ha meg is szűnt dobogni, jótéteményeinek emlékezetével tullendül a bevégezt élet korlátain s a kortársi román és európai történelem lapjain éli tovább a maga örökkévalóságát.

A kriptá ajtaja, amely ma délután komor gyászpompá, harangok zúgása közepette koporsójára csukódik, csak földi porhüvelyét rejti el az ittmaradtak szeméi elől, de műve tovább él, cselekedeteinek visszfénye tovább tükröződik azokban a nagyszerű és nagylelkűséggel kezdeményezett intézményekben, melyeket életre hívott.

Ettől a nagyszerű királyasszonytól misem állott távolabb, mint a gyűlölet. Művészi írásai a művészet legősibb értékei: a szeretet és a részvét égi fénye ragyognak ki.

Lesújtó gondolat, hogy ez a művészi lélek, ez a kivételes mélységű szív immár kihülten pihen az örök némaság homályában, hogy szemének jóságos mosolya megszűnt vigaszt sugározni, biztatást nyújtani az elesetteknek, akiket a művész és az igazi asszonyiség melegségével emelt magához.

Utolsó útjára a távolból is meghatott lélek kísérik el a halott királynét, aki mert szerette az embert és megértette szenvedéseit: minden biznnyal minket is szeretett.

Az ország egész zsidósága, a kisebbségi népek mindegyike könnyes szemekkel int burcsut Mária királyné koporsója felé, amely csak testi valóját rejti, de nem szellemét, ami halhatatlan.

Százötvenezer ember vonult fel a ravatal előtt

Bucuresti, július 23. Az utolsó két napon 40.000 vidéki érkezett a fővárosba, hogy résztvegyenek Mária királyné temetésén. Tegnap 150.000 ember vonult el a ravatal előtt. Az összes külföldi román diplomáciai képviselők holnap istentiszteletet tartanak a királyné lelkiüdvéért.

Marioara jugoszláv királyné szombaton délután 2 órákor megérkezett a fővárosba. Ugyanazon nappal érkeztek meg a keleti hercegi pár, Frigyes herceg, a Hohenzollern-ház feje, Hohenzollern Ferenc József herceg, Meilingen hercege és Hohenlohe-Langenburg Alexandra hercegnő.

Mindannyian közvetlenül a Cotroceni palotába hajtottak.

Mint Szófiából jelentik, tegnap este eluta-

zott Bucurestibe a bolgár küldöttség, amely a királyt és a kormányt képviseli Mária királyné temetésén. Az állomáson Kiosszejvanoff miniszterelnök és a román követ bucsuzatták a küldöttséget.

Bucuresti jelentés szerint Mária királyné temetésén 16 állam képviselteti magát: Anglia, Franciaország, Olaszország, Németország, Lengyelország, Csehszlovákia, Norvégia, Svédország, Dánia, Jugoszlávia, Törökország, Egyiptom, Japán, Belgium, Görögország és Bulgária.

A japán császár részvéte

Tokióból jelentik, hogy Mária királyné halála alkalmából a tokiói ortodox templomban ma istentiszteletet tartanak, amelyen részt-

vesznek a császári udvar és a kormány képviselői, a diplomáciai kar és a román követség személyzete, George Stoicescu követtel az élükön.

A japán császár részvétlívratot intézett Károly királyhoz.

Hágából jelentik, hogy Phart tábornok, a királyné szárnysegéde megjelent a román követségen és részvétét fejezte ki Pella román követ előtt a holland uralkodónő és királyi család nevében. Kondoleált a kormány, a nemzetközi döntőbíró és a diplomáciai kar dékánja is. A román követség könyvébe számos politikai, gazdasági és kultúr személyiség írta be nevét. Az egész holland sajtó hosszú cikkekben emlékezik meg Mária királynéről.

Róma és Prága gyásza

Mint Rómából jelentik, az olasz kormány utasította az összes olasz hatóságokat, hogy Mária román királyné temetése napján tüzzék ki a gyászlobogót.

Egyidejűleg Prágából jelentik, hogy az egész csehszlovák nép és az állami hatóságok, élükön a község tanácsok, katonai hivatalok, mindenféle egyesületek résztvesznek Románia gyászában. A prágai román követség a napokban számtalan levelet és táviratot kapott, amelyek különböző társadalmi rétegbeli emberek részvétlívánítását tolmácsolják. A követség könyveit megtöltötték az állami méltóságok és Románia barátainak névaláírásai.

Szombat este 8 órakor ólmozták le a Cotroceni palotában a Mária királyné földi maradványait tartalmazó koporsót. A szertartás Miron patriárka-miniszterelnök, Colan püspök nemzeti nevelésügyi miniszter, Urdeanu udvari miniszter és Peter főpolgármester jelenlétében folyt le. A jegyzőkönyvet Iamandi igazságügy-miniszter anyakönyvvezetői minőségben készítette el Gaoescu igazságügyi államtitkár segítségével.

A királyi család tagjai, a nagy halott gyermekei, élükön az uralkodóval, ma, vasárnap hajnalban állanak diszorséget a ravatal körül.

Mint egyidejűleg jelentik, a temetési menet útvonala mentén hét mentőállomást rendeztek be.

A temetés végleges programja

Mint Bucurestiből jelentik, ma megjelent a vasárnapi nagy temetés végleges sorrendje. A királyné koporsóját a cotroceni kastélyból a Calea Victoriein levő királyi palotába szállítják, ahol a királyi család részvételével gyászistentisztelet lesz. Résztvesznek még ezen az udvartartás, a kormány, a koronatanács tagjai, a külföldi követségek vezetői, a volt miniszterek és más magas méltóságok. A királynéről elnevezett huszárezred tisztjei innen a koporsót ágyutalpra helyezik s ebben a pillanatban 75 ágyulövés dördül el és megszólalnak Bucuresti templomainak összes harangjai.

Féltizenegyor indul el a gyászmenet a palotából. Elén halad a főváros rendőrfőnöke, a Mária királyné ezred egy osztaga, majd a hadirokkantak, tartalékos tisztek és frontharcosok egyesületének küldöttségei. Ezután következnek az énekkarok és a magas klérus. Mária királyné koronáját egy hadsereg felügyelő tábornok fogja vinni a menetben. A gyászkocsi előtt halad a királyné udvartartásának udvarmestere. Ezután jön a gyászkocsi, amelynek szalagjait a királyi tanácsosok viszik. A kocsi két oldalán az udvartartás tagjai haladnak.

Közvetlenül a gyászkocsi után fog haladni a királyi család, élén Károly király Ófelségével.

A királyi család után következnek a rendkívüli követek, a miniszterelnök, a királyi tanácsosok, a kormány tagjai, a külföldi követségek vezetői és katonai attaséi s a magas katonai és polgári méltóságok.

A halottas vonat a királyi pályaudvarról pontosan délben indul el és utána tizenöt perces megszakításokkal több más különvonat indul. A vonat Titu, Golesti és Pitesti állomásokon megáll, ahol a hatóságok, az iskolák növendékei, a papság és a társadalmi egyesületek tagjai fogadják a gyászvonatot.

Délután négy órakor érkezik a vonat Curtea de Argesbe. Itt ágyutalpra helyezik a koporsót s ágyulövés és harangzúgás közt indul meg a menet a székesegyházhoz. Itt helyezik el a koporsót egyházi szertartás után Ófelsége a király, a királyi család és az udvar méltóságainak jelenlétében.

A curtea de argesi gyászszertartás idejében az ország összes templomaiban hasonlóképpen istentiszteletet tartanak, melyen megjelentek a katonai és polgári hatóságok.

Látogatás a cionista ifjuság nyári táborában

Csaj, július 23. Az egységes zsidó ifjusági táborozás immár megkezdődött. Négyezer egyszázötvenhárman vannak egy tisztáson, sziklás hegyóriások között, kristálytisztá folyó mellett. Ezen kertjének üdítő-bódító illatában.

Csaj-Gilau—Somesul Rece a három stáció, ahol az autó átfut és a tájék egyre romantikusabban szépül. A vízművek épülete után néhány kilométerre barakkok és sátrak bukkannak elő, az ut hátszázados fiatalokkal népesedik, a gépkocsik a Somes innenső partján megáll, kacaj és vezényszavak lármáját hozza a hegyek visszhangja és már itt is vagyunk közöttük.

Salom, salom!
Buzgó készséggel jönnek az erre kirendelt fiúk, átvesszik a városból küldött csomagokat és leveleket és lekalauzolják a vendéget a völgybe, a maguk bűbajos, félig Robinson, félig népvándorlásszerű birodalmába. A nagyobbak uszónadrágban, könnyű vászonkabátal a hátukon, a kisebbek könnyű ruhákban tesznek-vesznek, sportolnak, dolgoznak. Kalapácsütések dongása szól bele a hangya-forgalomba.

Az első órákban, ahogy a völgybe kijöttek, az egyik csoport, a „Habonim” boszorkányos gyorsasággal hidat vert a folyón. A csendőrség őrsparancsnoka megnézte és a fejét csóválta.

— Mintha utaztok csinálták volna!
Pénteken még nem volt karfája és a part innenső felére létrát kellett rögtönözniük. Estig lépcsőket vágtak a híd közelemben. Vasárnapig a széles hidon könnyebb jármű is átmehet.

A hidon egyenesen a Noar Hacioni táborába jut az ember. Nagy készülődés szombatra. A sátrakat cserkéz-embémákkal díszítik, virággyas részek üdítik az egyes sátrak bejárót, a csoport-iroda fabarakot kapott, ugyanúgy az éléskamra. A konyha már a szabadban van, az üstök számára sziklakövekből és téglából tűzhelyet hevenyésztek, ha eső esik, deszkafedelt baldachint visznek a roppant edény fölé.

Transzilvania minden részéről szállottak táborba a zsidó újjépités legelőretelvényei, fiataljaink, a feltörekvő generáció. Ahány részből jöttek, a Benat városából, Aradról, Lugojról, Timisoaráról, Oradea felől, Satmar vidékéről, Brasovból, Targumuresről, Reghinből, annyiféle típust képviselnek. Az ember megcsodálja, hogy e nagyrésztükben még gyermekkorban levő fiataloknak mennyire az idegekben van a szervezés komolysága és alapossága. Ahová benéz az ember a rend, a tisztaság, a munkaterv jelei. A sátrakban egyszerű szalmazsák, pokróc, pár darab ágynemű és kofferek között olvasgató, jegyzet-gyermek-emberek. Odakint társas ének.

— Hányan vannak?
Ebben a csoportban százhatvan. A sátrak száma tizenöt. Palesztinában Herzlijában van a törzsük. Itt a táborparancsnok Wolf Zóvi és Püredü Jüda, az oradeai kibuc hachsera tagja.

A völgyben felfelé táborozik a Habonim. Örtornyot építenek egészen erעי mintára tizenkét méter magasságban. Lent troda, fent őrség készül, a csucson a Hiaszadrut közismert emblémája fog szoborként emelkedni. Reflektorokkal szerelik fel, amelynek fénykévéje bevilágítja az egész tábor, a tábor-telefon központja is itt lesz.

Pénteken még nyersen állottak a deszkák, vasárnapra üzembe helyezik az egészét. Serényen ácsolnak, dolgoznak, ömlik róluk az izzadság.
— És dalolnak.
Külön fedett ebédlőjük is van, tizenegy sátor, szép parancsnoki barak. (Zárjében: egy emelettel). A csoport mosavájának létszáma 150. Vezetők: Kemény László és Nusbächer Joel. Gederából: Hirsch Avram.

Terjedelmes sporttér választja el a többi-től a harmadik tábor, a Hasomer Hacsirt, amely szervezetnek három kibuca van már Palesztinában. „Bogrim” felirású taktáros barakkjuk öltik szembe. Itt tartózkodott a tábor orvosa, dr. Bleicher Alfréd, aki dícsér és kifogásol. Kifogások néhány primitívítéget az orvosi eszközök körül, dícséri a források ivó és a Somes mosdó vizét. (Nagy szerencse ez

a tábor mosdóhiánya közepette). I levegőt, mely este nagyon lehül, anélkül a fiatalok között hűlést okozna. De kenyéret és tejet, de szidja a m...
Dolgozik a kórház-sátrak körül solja, hogy még mindig nincsenek. A serényen dolgozó és öntudatos zsidó: Izák Slomo és Jakobov.

A tábor mögött háló, a leányok, akik a hegyen táboroznak, lejöttek és vollyballt játszanak. De péntek este lévén, sietve befejezik. A lánytábor vezetői: Noar Hacioni — Guttmann Sára; Somér Hacsir — Goldschläger Szidi; Habonim — Weinberger Rebecka.

Lelkendezve beszélnek a fiatalok a tábori megnyitóról, a felgyült apró tüzekről, amelyek titokzatos fénytűket beolvastották a nagy táboritűzbe, a hórától, amelynek dallamát nagy körzet falvaiban hallották.

Amit utoljára, de legfőképpen meg kell jegyezni: a táborozók harminc százaléka ingyenes. És ami legzsidóbb ebben: a dolgot úgy rendeződött, hogy nem lehet tudni, ki az ingyenes, ki a fizető.

Uj kolóniát alapítottak a kirjat-anavimi elesettek emlékére

Az exmufti örül a zsidók által elkövetett terrorcselekményeknek. Ői zsidó a katonai törvényszék előtt

Le akar mondani a palesztinai főkormányzó?

Jeruzsálem, július 23. Kirjat Anavim közelében, azon a helyen, ahol az elmúlt év őszén öt zsidó munkástelepet meggyilkoltak az arabok, új kolóniát alapítottak július 19-én. Hajnali négy órakor, nyomban napfelkelte után láttak hozzá a kolónia-alapítás munkájához, a judeai hegyek között elterülő 1800 dunamos területen, amelyet a Keren Kajemet bocsátott a Kvuca Bamaale rendelkezésére. Háromszázötven munkás és nyolcvan segédrendőr vett részt az alapítási munkálatokban. A kerítés, az őrtorony és első sátrak felépítése bámulatos gyorsasággal ment végbe és a déli órákban már készen állott a kolónia alapépítménye.

Igy megy teljesebbé a fogadalom, amelyet 1937. novemberében tettek az öt kirjat anavimi zsidó telepes sirjánál, hogy ezen a helyen, ahol elesetek, új zsidó kolónia fog felépülni.

A kolónia neve: Givat Hachamisa, az ötödik dombja. A települést külön ut köti össze Kirjat Anavimmal. Az alapítási munkálatok megkezdése előtt az új telepesek elmentek az öt hős sirjához, akiknek nevét viseli a település. Jichak Mikdál, az egyik hős özvegye ekkor vette le először a gyászruhát. Az özvegy tagja a Kvuca Bamaalenak és részt vett az alapítási munkálatokban.

Jeruzsálem, július 23. A Zsidó Távirati Iroda értesítése szerint Sir Harold MacMichael palesztinai főkormányzó azzal a

gondolattal foglalkozik, hogy benyújtsa lemondását. Állítólag levelet intézett a gyarmati hivatalhoz, amelyben rámutat arra, hogy az eddigi módszerekkel nem lehet végetvetni a palesztinai terrornak és zavargásoknak és ennek konzekvenciájaképpen felmentését kéri a palesztinai funkciója alól. A hirt hivatalos részről nem erősítik meg.

A palesztinai lapok egy prominens arab politikus nyilatkozatát közlik, aki beszélgetést folytatott egy zsidó vezető férfivel. Az arab politikus, aki nevének titokban tartását kérte, oda nyilatkozott, hogy a zsidó részről történt megtorlások csak a terroristák malmára hajtják a vizet és a mufti politikáját segítik elő. Senkisémm örül jobban ezeknek a kilengéseknek, mint a volt jeruzsálemi főmufti, aki arra vár, hogy formális polgárháború törjön ki a zürzavar országában.

A Palkor jelenti, hogy a Jeruzsálemben történt bombamerényletek kapcsán öt zsidót katonai törvényszék elé állítottak. Az egyik vádlottat, Cion Marjukot, akit már átadtak a törvényszéknek, a július 5-én történt machne-jehudai bombamerénylet után tartóztatták le.

Mose Smilanszki, a paraszt gazdák szövetségének elnöke, kiáltványt intézett a zsidó kolonisták fiaihoz, hogy vonuljanak Galileába az ottani kis kolóniák védelmére az arab terrorral szemben.

Egy transilvaniai festőművész találmányát használják a kínai harctéren?

Keleti László ötlete volt a láthatatlan repülőgép, amelyet a kínaiak a japánok ellen használják

Csaj, július 23. A fegyverkezés az egész világon szédületes méreteket öltött, különösen a nagyhatalmak azok, amelyek fantasztikus összegeket költenek arra, hogy hadseregeik mennél tökéletesebb hadieszközök birtokába jussanak. Európában, Afrikában, Ázsiában, de a többi világrészen is feltalálók, mérnökök, kémikusok, technikusok ezrei dolgoznak lankadatlanul, hogy országuk megvédelmezésére a hadieszközöket és azok mérhetetlen sorát mindég újakkal és lehetőleg olyanokkal szaporítsák, amelyekkel a többi hatalmak — egyelőre — máig nem rendelkeznek.

A hadügyminisztériumok, a vezérkarok bugó és sístergő laboratóriumai és üzemei felett pedig véstőlólóan lebeg mindenféle a kémek láthatatlan hadseregeinek óriási

hálója. A kémek harca már megkezdődött az összes frontokon és az egymásután leleplezett nagy nemzetközi kémkedések sora mind egy-egy győztes, illetve vesztes csatát jelent valamelyik küzdő fél számára.

Különösen a hadirepülés az a terület, ahol a legmegerőltetebb munka folyik. Ugy a repülés technikájának és hadászati értékének tökéletesítése, mint az egyes államok által már elért eredmények megkaparintása tekintetében.

A világ nagyhatalmainak e mérhetetlenül óriási fegyverkezési versengésében, most érdekes epizódként, jelentkezett az ismert nevű transzilvaniai festőművésznek Keleti Lászlónak egy találmányi ügye.

Keleti László hosszú hónapok óta foglalkozott egy döntő jelentőségű találmánnyal

Lezőgazdasági és külvárosi telepítések

magánosok és a Nemzeti Alap földjén. Segélygazdaságok. Tervezett kolonizációk. Instruktorok a gazdasági élet minden ágában.

Információk és prospektusok:

RASSCO Ltd.

Tel-Aviv,
Allenby Road 98 P. O. B. 1058.
Rasse Haifa Branch

találmánnyal, amelynek alapötlete egy olyan százszázalékosan láthatatlan anyagból megépítendő hadirepülőgép, amelynek új anyaga nemcsak láthatatlan, hanem teljességével tűzálló és fegyver és gépfegyvergolyó sem hatolhat át rajta.

Keleti László, mivel megfélemlítő tökéletes technikai eszközök nem állottak rendelkezésre, találmánya lényegének csupán a leírását küldhette meg hónapokkal ezelőtt egy nyugati nagyhatalomnak, amely előzetesen érdeklődést mutatott az ötlet iránt.

Hónapok teltek el azóta minden válassz nélkül. Most azután valóságos villámcsapásként érte az Uj Keletnek 20-i számában megjelent távolkeleti híradása, amely szerint a kínaiak legutóbb állítólag hasonlóan láthatatlan bombavetőrepülőgépekkel támadták volna a japán vonalakat.

Ökos ember nem szenved a hőségtől, lebűti testét, felhívja szervezetét valódi Diana sósborssal.

Mivel e láthatatlan repülőgépekről szóló híreket a japánok röptették világgá és mivel minden bizonnyal kevesebbet adtak át a sajtónak közlésre, mint amennyit e láthatatlan repülőgépek rejtélyének felderítése terén talán már eddig elértek, egyelőre még csak a valószínűség esete forog fenn annak, hogy a láthatatlan repülőgépek anyaga teljesen azonos Keleti László találmányi ötletének lényegével.

Nem lehetetlen, sőt valószínű az is, hogy mint ez más területeken is számtalanszor előfordult, ugyanazt a jelentős ötletet egyszerre több feltaláló igyekezett megvalósítani és ebben a versenyben természetesen azok az elsőségek, akiknek megfelelőbb anyagi és technikai eszközök állnak rendelkezésére.

Az úgy rendkívüli érdekességéből és Keleti László érdeméből mindenesetre semmit sem von le az, hogyha egyszerre startolt más, valószínűleg már teljesen befejezett és anyagiakkal esetleg bőven rendelkező feltalálókkal egy ilyen hadászati találmány döntő jelentőségű ötlet megvalósítására.

Strandolásnál kellemetlen szőrszálait két hónapra teljesen eltüntet! „BOTÉ” kozmetika Csaj, Regelo Ferdinand 34. szám. II. em. HAMBURG MARGIT.

Helys kirá

Párizs, július 23. A tanácság már hat minden hírlapirót kíváncsi: időközött le valamennyi és szobatisztasága névvel, aláírással kiadta a szabad... A százszázalékosan láthatatlan anyagból megépítendő hadirepülőgép, amelynek új anyaga nemcsak láthatatlan, hanem teljességével tűzálló és fegyver és gépfegyvergolyó sem hatolhat át rajta. Keleti László, mivel megfélemlítő tökéletes technikai eszközök nem állottak rendelkezésre, találmánya lényegének csupán a leírását küldhette meg hónapokkal ezelőtt egy nyugati nagyhatalomnak, amely előzetesen érdeklődést mutatott az ötlet iránt. Hónapok teltek el azóta minden válassz nélkül. Most azután valóságos villámcsapásként érte az Uj Keletnek 20-i számában megjelent távolkeleti híradása, amely szerint a kínaiak legutóbb állítólag hasonlóan láthatatlan bombavetőrepülőgépekkel támadták volna a japán vonalakat. Ökos ember nem szenved a hőségtől, lebűti testét, felhívja szervezetét valódi Diana sósborssal. Mivel e láthatatlan repülőgépekről szóló híreket a japánok röptették világgá és mivel minden bizonnyal kevesebbet adtak át a sajtónak közlésre, mint amennyit e láthatatlan repülőgépek rejtélyének felderítése terén talán már eddig elértek, egyelőre még csak a valószínűség esete forog fenn annak, hogy a láthatatlan repülőgépek anyaga teljesen azonos Keleti László találmányi ötletének lényegével. Nem lehetetlen, sőt valószínű az is, hogy mint ez más területeken is számtalanszor előfordult, ugyanazt a jelentős ötletet egyszerre több feltaláló igyekezett megvalósítani és ebben a versenyben természetesen azok az elsőségek, akiknek megfelelőbb anyagi és technikai eszközök állnak rendelkezésére. Az úgy rendkívüli érdekességéből és Keleti László érdeméből mindenesetre semmit sem von le az, hogyha egyszerre startolt más, valószínűleg már teljesen befejezett és anyagiakkal esetleg bőven rendelkező feltalálókkal egy ilyen hadászati találmány döntő jelentőségű ötlet megvalósítására. Történelmi nagyhatalom most... vést a Bois de... használt pályaud... a rádióban; a d... algeri lovasság... vágató dragony... nk az első ünne... tívít, fulladozik... ebben az első k... a főkapitá...

Helyszini riport az angol királyi pár párizsi látogatásáról

A történelmi bevonulás fényes ünnepséget

Párizs, július 23. A párizsi rendőrfőkapitány már hat héttel ezelőtt listára szedett minden hírlapírót, aki a Their Majesties-re kíváncsi: időközben szigorú anketót folytatott le valamennyi újságíró elől, szokásai és szobatisztasága felől, mielőtt egyenként, névvel, aláírással, fotográfiával súlyosbíva kiadta a szabad nézésre jogosító jegyeket.

A százezrekre menő tömegben, mely négy kilométer hosszában, mint hullámozó tenger tölti be a diszbeöltözött katonasor s a házfalak között, mely ellep minden ablakot, minden padlást, minden háztetőt, hogy a 35.000 emberre rugó diszkatonaság valóságos elvész közöttük minden lovával és egyenruhájának ragyogó tarkaságával, ebben az irdatlan tömegben, mondom egyetlen ember, aszszony, gyerek síncs, akinek pontos nacionále ja, élete, munkája, multja, jelene ne lenne nyitott könyv, sőt ellenőrzött akta a párizsi rendőrség archívumaiban. Ezekre a sugárutakra, ezekre a lakásokba és ezekre a háztetőkre ma csak különleges rendőri igazolvánnyal szabad belépni bárkinek és minden magánlakásban, melynek ablaka az utvonaal ra néz, minden háztetőre és padláslyukba fel látogat a csendőrség, hogy végig ellenőrizze a jegyeket, melyek egyébként teljesen díjtalank, de annál személyesebbek és másodkézre való engedélük súlyos szabadságvesztést vonna maga után.

Spontán örömmámor

A franciák nyilván nem felejték el, hogy ilyen díszünnepség keretében lötte agyon egy megölt orosz Paul Doumert, a köztársaság elnökét, s hogy ilyen díszfogadtatáskor ölte meg francia földön néhány megvadult horvát a jugoszláv királyt és a köztársaság külügyminiszterét Barthout. Ezért van az, hogy ma még az angol királyi párnál is inkább a Szaj namegye rendőrfőkapitánya a nap hőse és az ünnep középpontja. Pedig jól tudja a prefektus ur, hogy örültek és idegenektől eltekintve, az angol királyi párnak francia földön és a francia nép között igazán nincs mitől tartania. Hisz, anilyen ellenőrzött és megbéltéjegyezett ez a tengernyi nép, annyira spontán, ellenőrzetlen és magánjellegű az irdatlan zászló- és emblémaerdő, melytől roskadoznak tetők, tüzetek, kioszkok és házfalak. Senki sem kérte, senki sem parancsolta, talán senki nem is várta el, hogy a polgárság és proletáriátus, a krízisben és munkanélküliség derekán, zászlók és díszek ily leirhatatlan költségbe verje magát. Minden üzent, minden még oly kicsi és a Felsegek utvonaltól még oly távolesó szálló, pálinkamerés vagy butik transzparens betükből idomított össze valamínó esetlen angolnyelvi feliratot; egész Párizs tiündöklök és tarkállik a „Welcome to Her Majesty” — a Long Live the King meg a God Save the King and Queenek százféle változataival. A virágkereskedések piros rózsákból, kék buzavirágokból, fehér szegfűkből módozták ki az ölelkező francia és angol zászlót kirakatkukba, a pékek és cukraszok süteményből, a mézárások hústömegekből formálták meg ablakukban a két ország címerét, a hazatérő gyári munkások a keréppárjaikat lobogózták fel elő-hátul a György-keresztrel, az uccasarkon a marchanda des quatre saisons salátáskocsiját borította be, a két nagyhatalom egyszerű jelvényeivel és valamelyik köruton kora reggeli órán mosolyogva néztem, hogy hogyan ügyekszik a szemes ember a trágyahordó talpigájára egy sajátkezelő rajzot Welcome meot ráerősíteni két nagy fene zászló közé...

Az egész július 14-iki nemzeti ünnepet angol lobogók alatt táncolták végig ezidén a jó párizsiak. Még a kommunista, monstreitn tetésen is, ahol Daladiert abcugolták déltől estig vörös zászlók alatt jobb ügyhöz méltó lelkesedéssel, még ott sem hangzott el egyetlen szó a királylátogatás ellen, sőt a Humanitét, mely nem győzi napról-napra átkozni Chamberlaint és spanyol politikáját, a mai reggelen maga is nekilált, felszegen és szokatlanul, de tüdőzőlni az ország vendégét, az angol királyt.

A történelmi bevonulás

Történelmi nap és történelmi percek. A hangzóró most közvetíti a szágely ágyulóvést a Bois de Boulogne máskor soha nem használt pályaudvara felől. Lókörm csattog a rádióban; a diadalny mögül felvillan a algeri lovaseág lobogó fehér dseballahjai és vágató dragonycok közepette máris feltűnik az első ünnepi gépkocsi. A tömeg ordít, tövít, fulladozik — aztán hirtelen hallgat el: ebben az első kocsiiban nem fenségek ülnek, hanem a főkapitány ur és a ceremóniamester,

Monsieur Lezé. (De már a nyugalmoba vonult klasszikus Berq de Fouquiéres csak sokkal uribb, impozánsabb megjelenés volt, kérem. Bár talán idővel ez is majd beletanul.)

Na de visszakozz! Vigyázz! Itt a történelmi pillanat! Gyors egymásutánban két nyitott kocsi. Az elsőben maga öfelsége. Ni, milyen kedves, milyen fiatal, fehékeszttyús kézzel jobbra-balra int! Mellette a festettbajuszú Lebrum, az elnök ur, még a cillinderét is levetette, úgy til hajadonfövel, hogy jobban lássuk. A másik kocsiiban a felesége ül, kérem, és mellette Her Majesty, fehér ruhában, fehér hosszú kesztyűben, jaj, de kár, hogy olyan nagy a fehér kalapja... (Aha, ezért kell a külügyi estélyen a hölgyeknek mind világos ruhában megjelenniük hogy el ne üsse nek Her Majestytől.)

De mindegy egy röpké perc, jaj, már el is mentek, már a többi kocsi van soron. Incl a nortumberlandi hercegnő Spencer grófnővel; a másikban Sir Halifax, az angol külügyminiszter, a mi Daladiernkel, aki most is nagy hevesen gesztikulál (hogy csak nem tud le szokni erről az altiszt manírrol), aztán a többi nagy ur, összesen még hét kocsi, nem több... (Ezzel a pár emberrel jött mingyárt 40 angol újságíró, hivatalból. Egy lajón jöttek velük, de hála isten, most nincsenek itt, vagy legalább nem látjuk őket)... Hát kérem mikor a boldogult nagypapa, Edward a hetedik, jött, az nem futott le ilyen hamar. Akkor csupa hatlovas Daumontok voltak, aranystráfos kerekék, táncoló paripák és egy

végében egész sor szebbnél-szebb fogat. Csak jobbakk voltak, a régi idők...

De viszont volt-e valaha a lelkesedésnek ilyen tombolása ez a mély és meggyőződött, teljesen önkéntes és teljesen igaz üdv-üvöltözés? Volt-e Franciaország ennyire egységesen nekierdeve a hódolatnak, a megértésnek, a büszke szeretetnek egy idegen nácio koronás uralkodója iránt?... Soha, soha, vagy leg alább is VIII. Henrik óta nem és még akkor sem ennyire. Ez a másfélszázados politikai szabadságban kiiskolázott, szuverénné edződött nép ma érzi igazán, a tömegek elemi ösztönével a teljes, minden hátsó gondolat nélkül való összefogás szükségét egy másfajta, másnyelvű, máserkölcsű, de ugyanolyan szabad, ugyanolyan demokráciában nevelkedett néppel, az emberi kultúra és az emberi jogok közös védelmére a barbárság minden támadásával szemben... (p. g.)

Napoleon végrendelete egy londoni árverésen

London, július 23. Július 28-án egy londoni régiségkereskedés aukcióján árverésre kerül Napoleon végrendeletének utolsó nyolc sora. Ez a nyolc sor eddig hiányzott és ismeretlen volt. A végrendelet többi része a párizsi Nemzeti Levéltárban található.

A párizsi rész foglalja magában Napoleonnak fiahoz intézett intelmét, amelyek a világ békejének megteremtését és az Európai Egyesült Államok valamilyen formájának megvalósítását ajánlják.

A most felfedezett sorok viszont arról intézkednek, hogy az ajacciói családi há-

zat édes anyjára, Laetitia Bonaparte aszszonyra hagyja, végrendeleti végrehajtóját. Mária Lujzát pedig felkéri, hogy folyósítson nyugdíjat szentilonai háziorvosának.

Hogy a végrendelet utolsó sorai miképpen tüntek el és mi midón kerültek az aukcióra, az nincs felderítve.

Valószínű, hogy a Szent Ilonán szolgálatot teljesítő angol őrség valamelyik tagja vette el „emléküül”. Az angol tiszt családja azután eladta az érdekes, egyedülálló dokumentumot.

Az angliai zsidóság nagy tiltakozó napja a németországi és ausztriai zsidóüldözések ellen

A keresztény templomokban fohászoktak az üldözött zsidókért

London, július közepén

Július 17-ike emlékezetes napja volt Anglia zsidóságának. Ezen a vasárnapon imádkoztak és bójtöltek az angol zsidók, tiltakozásuk jeléül a németországi és ausztriai zsidóüldözések ellen. Az összes zsinagógákban összegyűltek a hitközségek tagjai és az áldozatokért s a további borzalmak elhárításáért fohászoktak.

A Board of Deputies, az angliai zsidóság vezető képviselőtestülete, külön tiltakozó ülést tartott, amelynek keretében Neville Lasky, a Board elnöke, nagy beszédet tartott a németországi és ausztriai zsidóság sorsáról. Rámutatott a nürnbergi törvények súlyos kihatásaira, amelyek a zsidóknak jogaitól való megfosztásában és megaláztatásában nyilvánult meg, majd a német birodalomban élő zsidók keserű szenvedéseit vázolta. Egymást érik az új törvények, pártintézkedések és politikai akciók, hogy a zsidókat minden működési körből kizárják és lehetetlenné tegyék számukra az életet. Aki nap-mag után figye-

lemmel kíséri a németországi fejleményeket, tudja, hogy a zsidó a bünbak a náci-rezsim minden belföldi és külpolitikai baklövéséért, minden kritikáért és kudarc ért, ami a Harmadik Birodalmat nemzetközi vonatkozásban éri. A Bécsben lejátszódtott borzalmak jelenetek, a legutóbbi berlini huliganizmus távolról sem spontán megmozdulásai voltak a német népek, hanem a magasabb nácihatóságok terveztek ki és hajtották végre azokat.

Streicher halálát követelő zsidók fölött

— Aml Németországban öt év alatt játszódott le — folytatta Lasky — azt Ausztriában öt hét leforgása alatt vitték véghez. A mobnak minden meg volt engedve. Az öngyilkosságok valóságos száma, amelyekért a nácihatóságok felelősek, sohasem fog napfényre kerülni. Az osztrák tartományokban még borzalmasabb méreteket ölt a zsidók sanyargatása. A burgenlandi zsidókat mint állatokat kergették határról határra. Ezreket tartós-

tattak le. Ha bármilyen kihágást követ el a közlekedési szabályok ellen, olyan elbánásban részesül, mint a legveszedelmesebb gonosztevő. A zsidó gyermekek már születésük pillanatában hontalanok. Most gettónegyedeket akarnak létesíteni. Streicher kijelentette, hogy a nap akkor fogja beragyogni az egész világot, amikor az utolsó zsidó is halott lesz Hessen birodalmi helytartó kijelentette a nyilvánosság előtt, hogy a zsidóknak Németországban egyetlen joguk van már csupán: a meghalás joga.

— Borzalom fog el mindannyiunkat, ha arra gondolunk, hogy ez a megaláztatás és sanyargatás olyan hitfelekezetet ér, amely az első erkölcsi törvényeket adta a világnak és ezeket az üldözötéseket olyan nagyhatalom gyakorolja, amely valamikor magas kulturális színvonalon állott.

Lasky beszéde után az értekezlet egyhangulag határozati javaslatot fogadott el, amelyben az angol birodalom zsidósága együttérzését fejezi ki a szenvedő német és osztrák zsidókkal szemben és felemeli hangját a borzalmas üldözötések ellen.

A Board ülésén vendégként részt vett Eddie Cantor, a világhírű hollywoodi filmszínész is, aki már eddig 17 ezer fontot gyűjtött össze Angliában a németországi zsidó ifjuság Palesztinába való kivándorlására. Ezt megelőzőleg Amerikában gyűjtött össze nagy összeget ugyanerre a célra.

Akik rombadöntik a kultúrát

A londoni nagy zsinagógában tartott istentiszteleten az angliai zsidóság összes vezető rétegei megjelentek. Az első sorokban foglalt helyet többek között dr. Weizmann Chaim, a Jewish Agency és a cionista világszervezet elnöke, Lionel de Rothschild, Ottó Schiff és más notabilitások. Dr. Herz birodalmi főrabbi beszédeben többek között a következőket mondotta:

— Nem hiába való a mi fohászokdásunk, mert csodálatosak a gondviselés utjai. A gyűlöletből és gonoszságból tanulni fognak az emberek és a népek, meg fogják tanulni a nagyobb tiszteletet az emberi szabadság előtt. A nácivezetők megszüntették a zsidók emancipációját, de ugyanakkor a kultúra alapjait is megpróbálták romba dönteni. De az isteni ideák, amelyeket a zsidók szimbolizálnak: az emberek szabadsága, az igazságosságosság és a béke szentsége — törhetetlenek. Rombadöntik azokat, akik romba akarják dönteni. Ez a mi reményünk.

A liberális zsinagógában L. Mattuck rabbi vezette az istentiszteletet. Prédikációjában többek között azt mondotta:

— A zsidókat azért üldözik, mert zsidók. De megváltáshoz jutnak majd az üldözöttek és a száműzöttek, ha az emberiség felocsudik és megvédi a szabadságot és a jogot.

Mint ismeretes, a canterburyi érsef felhívást intézett egyházközségeihez, hogy július 17-én, amikor a birodalom zsidó bójt- és imanapot tartanak, a németországi és ausztriai szenvedő zsidókért, a keresztények is vonuljanak templomaikba és csatlakozzanak imáikkal a zsidók fohászaihoz. Ennek a felhívásnak nagy számban tettek eleget az angliai keresztények és azon a vasárnapon, amikor az összes zsinagógákban a Harmadik Birodalom zsidó üldözése ellen tiltakoztak a zsidók, a keresztény templomokban is megemlékeztek a felkészek és a hívők a németországi és ausztriai üldözöttekért.

Palestina

A Times szerinti tenni az

London, július 23. Hosszabb cikket közzé tett a Times a rancia pozitívumok megállapítására, ami a dörési lehetőséget nem lehet számítani a nyereséggel szemben. A Times kijelentette, miszt a liberálisabb vándorlási törvény is meg lehetne a ményvel — rija T dörési tervek és pítések gondolata a napirendről, legvált illetően. Ez a beszívárgás polt amely a bevándorhoz való alkalmas. A nagy angol vish Agency me serfi megfogalma szerint kétféle o, olyan, ahol nem és olyan, ahová. A Times ezzel a eviani konferenci reményt nyújt a találni azon két számára, akikről

A Times felve mert nem ruhá menekültügyi ké magyarázatot ad ben döntő szereg, amelyek ne nek: Németország áramlik és az E nek elnöke hiv renciát. A lap e sulyozza, hogy dörőket nem te ni az országok é mértékben attól magukkal hozha

A Spectator tika szemle le és Palestina" Ez a két név jelöli meg a v a legelsőbb Paradoxon, hog amely nemzetk zsidó népek, pillanatban az des megoldásá nai politikai k zását sürgeti, ezt a szerepet oldásában, am nál fogva kel

Ezzel a kér lapok teljes te terton angol det, amelyet ülésén tartott gol lord főle. Ebből arra k kormány szá sokat az Evi hogy ne a m

Erzsébet hercegnő — mint forgalmi akadály

Londonból jelentik: A két kis angol hercegnőnek: Erzsébet trónörökösnek és Margit-Rózsának felsőges szülei, franciaországi látogatása alatt tudvalegileg otthon kellett maradniuk. Ez a tőbnapos egyedüllet annál szokatlanabb lehet számukra, mert eddig nem volt rá eset, hogy szüleitől elszakadtak volna. A franciák, akik — ha akarják — felelősen figyelmes emberek, gondoltak a két kis hercegnő szomorúságára. Azt a két gyönyörű babát, amelyről már az egész világsajtó irt, vigasztalásukra küldték nekik ajándékokba. Most aztán, hogy ütött az elválás óra ja, a jó párizsiak úgy érezték, Erzsébetnek és a Margit-Rózsának más ajándékot is fel kellene ajánlani. Csak hogy mit? Hogyan lehetessen olyan újabb meglepetéssel szolgálni, ami méltó a „France” és „Marianne” babákhoz? Végül egy véletlen értesítés segítette ki tanácsatlanságukból a párizsiakat: megtudták ugyanis hogy a kis Erzsébet trónörökös imádja a gépkocsikat, sőt mi több, alig hat éves korában London egyik legemlékezősebb forgalmi torlódásának lett az okozója. Abban az időben York hercege és hercegnője — a mostani királyi pár — szerény magánpalotában lakott London szívében. A „nursery” (gyerekszoba) ablakai a legforgalmasabb utvonalak egyikére nyitáltak. A kis Erzsébet hercegnő észrevette, hogy valahányszor az ablakhoz ment és kinézett rajta, az uttast középen a forgalmat irányító hatalmas terméti ir rendőr merev vigyázzállásba dermedt s meg se moccant addig, ameddig ő el nem tűnt megfigyelőhelyéről. Erzsébet, ugyanis, mint hercegnő, ugyanis mint játékos gyerek, igaz gyönyörűséget lelte ebben a felfedezésben s ezennel ahányszor csak szerét ejthette, odasietett az ablakhoz és fitos arcát az üvegábrázoláshoz nyomta. Egy ízben az tán oly sokáig élvezte e játékok örömeit, hogy a sokszáz autó, amelyeket a vigyázzállásba merevedett rendőr nem igazíthatott tovább, összerúgólvá a legképesztőbb forgalmi akadály-gócpontra tömörült a hercegi palota előtt és kétségbeesett tiltakozással követelte, hogy engedjék utjára. Természetesen a palotában mindenki összefutott e-re a szokatlan hangversenyre és Erzsébet hercegnőnek azon na egy másik szobába kellett költöznie. Erre a nevezetes eseményre akárhányszor is most a párizsiak, amikor a babákon kívül két gyönyörű miniatűr gépkocsit küldenek a királyi gyermekeknek.

RÁDIÓ MŰSOR

Vasárnap, július 24.

BUCURESTI. Gőcségye Mária anyakirályné tenetéseinek helyszíni közvetítése. A rádió a nemzeti gyászra való tekintettel műsört nem ad.

Jeruzsálem. Délután 5.30: Pontos idő, hírek. A héber nevelés alapelvei. Előadás. 8: J. Friedmann előadása. 8.20: Hangverseny. 8.50: S. Arzi előadása. 9: Pontos idő, időjárás, hírek és információk. 9.30: Az angol program keretében néger népdalok. 10.15: Felolvasások Shakespeare-ről.

Budapest I. 9.45: Hírek. 13.20: Pontos időjelzés. 13.30: Budapesti Hangversenyzenekar. 14: Előadás. 15: Hanglemezek. 16: Gazdák-nak. 16.45: Cigányzene. 18: Felolvasás. — 18.30: Zongoraszámok. 19: „Izgalom”. Csevegés. 19.30: A rádió szalonzenekara. 20.30: Előadás. 21.10: Hány János. Az Operaház előadásának közvetítése a Szegedi Szabadtéri Játékok keretében. 22.50: Hírek.

Hétfő, július 25.

Bucuresti. 7.30: Torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny. 13: Időjelzés, kulturális hírek sport. 13.10: Déli hangverseny. Közben Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. — 19.15: Kamarazene lemezek. 20.20: A rádiózenekar hangversenye. 21: Felolvasás. — 22.10: Munteanu Zsófia énekel. 22.30: Hírek. 22.45: Vendéglői zene. Majd hírek külföldről németül és franciául. Majd: Közlemények.

Jeruzsálem. Délután 5.30: Pontos idő, hírek. 8: S. Zemach előadása a jseu történetéből. 8.20: Zárított Bialik-kötemények. 8.45: Mezőgazdasági előadás. 9: Pontos idő, időjárás, hírek. 9.45: Az angol programban hangverseny.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.05: Ének- és hegedűszámok. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Cigányzene. 15.35: Hírek. 17.15: Diákénekek. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Táncclemezek. 18.45: Felolvasás. 19.15: Rendőrzenekek. 20.45: Csevegés. 21.10: Reggeli-est. 21.50: Hírek. 22.10: Közvetítés a filmstudióból. 22.55: Időjárásjelentés. 23: Hanglemezek. 24: Hírek. 24.10: Cigányzene. 1.08: Hírek.

KÖZGAZDASÁGI

Vagononként negyvenezer lejben állapította meg a buza minimális árát a kormány

Bucuresti, július 23. A kormány gazdasági bizottsága tegnap este ülést tartott, majd a következő közleményt adta ki: „A buzaárak minél kedvezőbb körülmények között való értékesítése érdekében 77 kiló súlyú és 3 százalékos idegen anyagot tartalmazó vagon ára, minimálisan 40 ezer lejben állapított meg a termelő állomás. Ez az alapár száz kilónként 1 lejfel emelhető minden 77 kilót meghaladó súlytöbblet esetében és megfelelő százalékkal ke-

vesebb idegen anyag belekeverése esetében. Másrészt a fenti ár leszállítható, ha a hektóliterenkénti súly kevesebb 77 kilogrammnál és az idegen anyagok többszázszázalékosan kevesebb 3 százaléknál. A rozs fél kilogramm idegen anyagnak tekintendő. Senki sem vásárolhat az alapárnál alacsonyabb árfolyamon. Azok ellen, akik nem tartják be a fenti intézkedést, a buzaértékesítésre vonatkozó rendelet törvény alapján járhatnak el.

Szeptemberre halasztották a kompenzációs rendszer kibővítését

Ugy ipari, mint kereskedelmi körökben nagy érdeklődés előzte meg a kormány beígért külkereskedelmi reformját. Amint most beavatott helyen értesülünk, ez a reform hosszabb időre elmarad. A kompenzációs rendszer kibővítésére szeptembernél hamarabb semmiesetre sem fog sor kerülni.

A harmadik negyedévi importkvóta tömeges kiosztása egyébként részben késik, részben pedig a tömeges elutasítások jegyében indult meg. A diszponibilitás hiánya miatt az importkereteket igen szűkre fogják szorítani.

Általános tarifaemelést hajt végre az államvasut

A vasuti tarifa emelése megint kísért. Ezuttal ugynevezett általános revízió formájában került napirendre. Az erre vonatkozó előterjesztések a CFR vezérigazgatójának augusztusban való hazatérése után fognak megkezdődni.

A gyáriparosok Országos Szövetsége máris megkezdte az anyaggyűjtést és körlevélben hívta fel tagvállalatait, hogy a hozzájuk intézendő kérdőívekre minél kimerítőbben válaszoljanak.

Döntött a semmitőszék a kiskereskedők konverziós jogosultsága ügyében

Egy cluji bank konverziós megállapítási pert indított egyik adósa, egy ileandai kereskedő és földbirtokos ellen, aki 1934 előtt vett fel jelzálogkölcsönt a cluji pénzügyintézetől. A bank a perben annak megállapítását kérte, hogy az adós nem igényelheti a konverziós törvény 69 szakaszában a falusi kiskereskedőknek biztosított ama kedvezményt, hogy a konverziót nemcsak civil, hanem kereskedelmi jellegű tartozásokra is igényelhetik. A törvényszék a megállapítási perben a bankra nézve kedvezőtlenül döntött, mire a bank a táblához fellebbezett. A tábla előtt a bank igazolta, hogy a kereskedő cégbejegyzése szerint bor, sör és pálinka engros és detail kereskedéssel foglalkozik, fa építőanyag és téglá nagybani lerakattal rendelkezik, passzívái megközelítik az 5 mil-

ió lejt és így falusi kiskereskedőnek nem tekinthető. A bank érvelését a tábla honoralta és a törvényszék elutasító ítéletét megsemmisítette. Az ileandai kereskedő a táblai döntés ellen a Casatiához folyamodott fel és arra hivatkozott, hogy a konverziós törvény életbelépte idején ő már kiskereskedő volt és így igényelheti a 69. szakaszban a kiskereskedőkre vonatkozó kedvezményét, tekintet nélkül arra, hogy a kölcsön felvételekor mely kereskedői kategóriába tartozott. Azonban a Casatia is a bank érvelésének adott helyt, kimondva, hogy a konverziós törvény 69 szakaszának kedvezményét csak azok az adósok igényelhetik, akik a kölcsön megkötése idején ténylegesen falusi kiskereskedők voltak. (No. 2445 din 7. XII. 1938.)

GAZDASÁGI TANÁCSADÓ

Az állami szállítóknak a számlán kívül a szállítási szerződést is fel kell bélyegezniük. A sibiui Reger gépgyár korábban vascsöveket szállított az ardeali kincstári bányászoknak. A számlázás alkalmával a vállalat lerőta az aviatikai bélyegilletéket. Egy ellenőrzés alkalmával a repülőalap ellenőre a szállítási szerződés összege után is követelte az aviatikai bélyegilletéket és bírsággeljegyzőkönyvet vett fel, amit a cég megfellebbezett arra hivatkozva, hogy kétszeres adózás esete forog fenn. A bucaresti tábla nem foglalkozott az ügygel és kimondotta, hogy az állami és közüzemekkel és hatóságokkal kötött szállítási szerződést is fel kell bélyegezni és ettől függetlenül a számla is külön bélyegezendő.

Elutasítását. A bucaresti ítélet tábla VI. székciója Dec. fisc. 42-938. számú döntésében kimondotta hogy az adózó által kért összehasonlítás elutasítását az adófellebbezési bizottságnak meg kell indokolnia. Továbbá az összehasonlítás alapján történt kivételnél meg kell nevezni azon adóalanyt akivel az összehasonlítás történt. Az indokolásnál fel kell tüntetni az összehasonlításnál megnevezett cég tőkét, forgalmát, rentabilitás koefficiensét és adóalapját.

Nem változik az adó a cég székhelyének megváltozásával. A bucaresti ítélet tábla kimondotta hogy a vállalat székhely megváltoztatása ugyanazon helység területén nem ad új kivételre alapot. Tehát olyan cég, amely az egyenes adótörvény 30 art. szerint három évre van osztályozva, ezen idő alatt nem esik új adókvetés alá. A cég székhelyének áthelyezése esetén, ha továbbra is ugyanazon területen ugyanolyan keretek között műkö-

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy forrón szeretett férj, édesapa, nagypapa, após, testvér

Stern József

Áldásos, önfeláldozó életének 61-ik évében hosszas betegség után 1938 július hó 19-én elhunyt.

Drága halottunkat 1938 július hó 20-án helyeztük örök nyugalomra a zsellői izr. temetőben.

A gyászoló család

dik és ha nem a régi üzletének megszüntetésével nyitott új üzletet, nem esik új adókvetés alá. Ezen döntést a tábla egy kereskedelmi ügyönkség esetében hozta. Dec. fisc. 45-938.

A nyereségből levonható költségek ügyében érdekes ítéletet hozott a bucaresti tábla. Egy gyárvállalat 1938. évi adójának fellebbezési tárgyalásán elutasították azon kérését, hogy a vevőinek az 1935. évi forgalma után, de 1936. évben kifizetett kósum-rabattot a bruttó nyereségből levonásba hozza. A vállalat arra hivatkozott, hogy a kósum-rabattot a folyószámlák lezárása után a teljes évi forgalom arányában fizetik és így nincsen meg a lehetősége, hogy ezen rabattokat ki is fizesse fizetéseinek ugyanezen évben. A tábla döntése szerint az adóalap megállapításánál az egyenes adótörvény 31. art. szerint levonható a vállalatra vonatkozó minden költség. A költség nem volt a vonatkozó évben elköltve, nem is vonható le a bruttó nyereségből. Ebből az következik, hogy azon évben, mikor a költség effektíve kiadásba került le is vonható a jövedelemből, tekintet nélkül arra, hogy mely évből ered a kiadás. A fenti indokok alapján a tábla megsemmisítette az adófellebbezési bizottság határozatát.

A forgalmi adó alá eső vállalatok technikai lapja

Ujabbban azoknál az iparvállalatoknál, amelyek forgalmi adót kell fizessenek, az adóügyi ellenőrző közegek fokozottabban követelik a „fisa technicá”, az illető vállalat technikai lapjának bemutatását. Tájékoztatásul közöljük, hogy ennek a technikai lapnak az összeállítását és vezetését, a pénzügyminisztérium, 1936 december 30-án 326.911. sz. alatt kelt intézkedésével rendelte el — 1936 december 31-ikétől kezdődőleg. A lapnak a termelés felvénekénti (december 31-iki és június 30-iki) eredményét kell feltüntetnie a következő adatok szerint:

1. A gépek száma és löereje, külön a nyersanyagokat előkészítő gépek és külön a kész termékeket gyártó gépek.
2. A gyártmányok megnevezése.
3. A vállalat óránkénti termelése kg-okban.
4. Az év folyamán tényleg dolgozott órák száma (első ízben 1936 január 1-től december 31-ig.)
5. A munkásoknak bérlisták alapján fizetett munkabérek összege (első ízben 1936. évben.)
6. Az év folyamán elfogyasztott fűtőanyag.
7. A gyártás folyamán mutatózó nyersanyag veszteség-százalékokban.
8. A gyártás folyamán a készgyártmány előállításá végett hozzáadandó különféle mellékanyagok mennyisége — százalékokban.

A fenti adatok összehasonlítása alapján (technikai ellenőrzés) gondolják az ellenőrző közegek a „Registru specialban bevezetett adatok reálítását hozzávetőleg megállapítani.

Olcsó árusítás megkezdődött

CONFECTIO S. A.-nál

CLUJ,

Str. Memorandului 2.

Üzletátalakítás miatt mélyen leszállított árak

Női mosóruhák	Lej 260—350
Női selyemruhák	Lej 650—750
Női tavaszi kabátok	Lej 950—1000
Női szőrmés téllkabátok	Lej 1200—1500

Palesztina az eviani konferencia mérlegén

A Times szerint kétszáz ezer menekült elhelyezését fogja lehetővé tenni az Evianban létesített menekültügyi intézmény

London, július 23. A londoni Times hosszabb cikket közöl az eviani konferencia eredményeiről. A lap szerint a konferencia pozitív munkát végzett. Ugyanekkor megállapítja azonban, hogy a bevándorlási lehetőségek azonnali felfokozására nem lehet számítani. Meg kell elégedni azzal a nyereséggel, hogy több kormány kijelentette, miszerint hajlandó az eddiget liberálisabb szellemben kezelni bevándorlási törvényeit. A zsidó szervezetek is meg lehetnek elégedve ezzel az eredménnyel — írja Times. — A tömegbevándorlási tervek és a kizárólagos zsidó telepítések gondolata többé-kevésbé lekerült a napirendről, legalább is a közvetlen jövőt illetően. Ezzel szemben a fokozatos beszivárgás politikája került előtérbe, amely a bevándorló egyéntől az új hazához való alkalmazkodást kívánja meg. A nagy angol világag ugyanezen számában vezércikket is közöl, amelyben a Jewish Agency memorandumának azon keserű megfogalmazásával foglalkozik, mely szerint kétféle ország van ma a világon, „olyan, ahol nem hagyják élni a zsidókat és olyan, ahová nem engedik be őket.” A Times ezzel szemben kifejti, hogy az eviani konferencia határozott és komoly reményt nyújt arra, hogy helyet fognak találni azon kétszáz ezer zsidó menekült számára, akiről e pillanatban szó van.

Miért nem a Népszövetség?

A Times felveti azt a kérdést is, hogy miért nem ruházták a Népszövetségre a menekültügyi kérdés megoldását és azt a magyarázatot adja, hogy ebben a kérdésben döntő szerepet játszik két olyan ország, amelyek nem tagjai a Népszövetségnek: Németország, ahonnan a kivándorlás áramlik és az Egyesült Államok, amelyeknek elnöke hívta össze az eviani konferenciát. A lap egyébként ismételten hangsúlyozza, hogy teljesen nincstelen bevándorlók nem igen fognak tudni befogadni az országok és az egész mű sikere nagy mértékben attól függ, hogy a bevándorlók magukkal hozzadják-e vagyoniukat.

Evian és Palesztina

A Spectator című előkelő londoni politikai szemle legutóbbi számában „Evian és Palesztina” címmel közöl vezércikket. Ez a két név — írja a lap — két pontját jelöli meg a világnak, ahol a zsidókérdés ma legélesebb formában jut kifejezésre. Paradoxon, hogy éppen az az ország, amely nemzetközileg elismert otthona a zsidó népnek, kevésbé járulhat hozzá e pillanatban az Evianban megtárgyalt kérdés megoldásához. A lap ezért a palesztinai politikai kérdés megoldását és tisztázását sürgeti, hogy Palesztina betölthesse azt a szerepet a vándorlási probléma megoldásában, amelyet természetes hivatásánál fogva kell betöltenie.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatosan a zsidó lapok teljes terjedelemben közlik lord Winterton angol fődelegátusnak azt a beszédét, amelyet az eviani konferencia záróülésén tartott. Ebben a beszédében az angol lord főleg Palesztinával foglalkozott. Ebből arra következtetnek, hogy az angol kormány szándékosan adott olyan utasításokat az Evianba küldött delegációnak, hogy ne a megnyitót, hanem a záróülést

tegyék csak szóvá Palesztinát, hogy ily módon elejét vegyék a Palesztina-kérdés nyilvános tárgyalásának. Winterton többek között a következőket mondta:

„Ideiglenes jellegű a palesztinai bevándorlás korlátozása”

— Egyes körök úgy vélik, hogy az egész kérdés, legalább is a zsidó menekülteket illetően megoldást nyerne, ha korlátozások nélkül megnyitnák Palesztina kapuit a zsidó bevándorlók számára. Ez a felfogás nem állhatja meg helyét. Az angol kormánynak a mandátum értelmében egyenes kötelessége a Palesztinába való zsidó bevándorlás előmozdítása és megkönnyítése, bizonyos feltételek mellett. A mandatárius hatalom teljesítette is ezt a kötelességet és a jövőben is teljesíteni fogja azt, a mindenkori viszonyoknak megfelelően. A mai palesztinai helyzetről főlegesen bővebben beszélnem az ország politikai strukturájának döntő jelentőségű átalakítására történtek bizonyos javaslatok és az ezirányban folyó vizsgálatok idejére a kormány szükségesnek tartotta a zsidó bevándorlásnak bizonyos mértékű és időleges korlátozását, amelynek azonban kivételes jellege van. A jelenlegi in-

KOPROL

Könnyű és biztos hatású
csokoládé HASHAJTÓSZER

4 LEI

tételesek — ezt hangsúlyozni kívánom — átmeneti jellegűek és az átmeneti periódushoz vannak kötve. A kormány újból revízió alá fogja venni ezeket az intézkedéseket, mielőtt befejeződnek a szóbanforgó vizsgálatok és a mandatárius hatalom abban a helyzetben lesz hogy az egész kérdést újból felülvizsgálja. Véleményem szerint a Palesztina-kérdés önálló valami és különösen a pillanatnyi helyzetben nem hozható összefüggésbe azokkal az általános kérdésekkel, amelyek ennek az értekezletnek a napirendjén szerepelnek. Mértékadó zsidó körökben kijelentik, hogy zsidó részről csak a revizionisták állottak elő azzal a követeléssel, hogy egye-

dül Palesztina útján oldják meg a zsidó menekültügyi kérdést és erre célozt Winterton. A hivatalos zsidó körök sem Evianban, sem másutt nem állítottak olyasmit, hogy egyedül Palesztina felé kell irányítani az egész zsidó vándorlást. A Jewish Agency is rámutatott annak fontosságára, hogy Palesztinán kívül más országok kapuit is nyissák meg a zsidó bevándorlók számára.

A Jüdische Rundschau tudni véli, hogy George Brand, az amerikai delegáció bevándorlási szakértője a közeli napokban európai körutra indul, hogy a németországi és ausztriai kivándorlók helyzetét tanulmányozza.

— A vese-, hólyag-, prostata- és végbélhajok kezelésében, reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Feronc József” keserűviz kiadós, hig székürítést és kielégítő anyagcserét eredményez, aminek következménye azután gyakran igen jóleső megkönnyebbülés szokott lenni. Kérdezze meg orvosát.

A Varsó—Bucuresti közötti lengyel repülőjárat gépének borzalmas katasztrófája

Egy hegy lejtőjére zuhant a gép Stalpcian bucovinai község határában. A gép négytagú személyzete és tíz utasa szörnyethalt

Bucuresti, július 23. A LOT légiforgalmi társaság egyik gépe, Bucuresti felé vezető útjában tegnap este Stalpcian község határában (Campulung, Bucovina megye) a Branistea erdőben lezuhant. A gép a Campulung és Baia között lévő hegy lejtőjére esett. A személyzet négy tagja és mind a tíz utas meghalt. Az áldozatok között van két japán kapitány, Waka var-

só katonai attasé és Ionescu kapitány a cernauti repülőtér parancsnoka, Fernic mérnök, a cernauti pilótaképzőiskola parancsnoka, dr. Isidor Bodea a cernauti gyermekkórház volt igazgatója és négy magasrangú lengyel tiszt. A gépet a társaság legjobb pilótája, Kotarba vezette. A légügyi minisztérium azonnal vizsgálóbizottságot küldött ki a helyszínre.

Thalia Muzgó **Premier!**

DANIELLE DARBUSX legjobb alkotása a

Mozart kisasszony

Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órákor.

Olasz-francia megállapodáshoz köti Chamberlain az angol-olasz egyezmény életbeléptetését

Miről tárgyalt a londoni német nagykövet Chamberlain miniszterelnökkel? Hore Belisha Párizsban tárgyal a francia vezérkarral

London, július 23. A londoni és párizsi sajtó a legnagyobb meglepedettség hangján emlékezik meg az angol uralkodó pár franciaországi látogatásáról, amelyben egyöntetűen az európai béke ügyének előmozdítását látják. Az angol lapok lelkesen üdvözlik az uralkodó párt, hazatérésük alkalmából és örömmel állapítják meg, hogy ez a látogatás jelentős mértékben hozzájárult a két nemzet közötti viszony szorosabbá tételéhez. A párizsi lapok kiemelik, hogy amikor Londonba megérkezett a királyi pár, angolok ezrei énekelték a Marsmáriszt, a franciák himnuszát.

lönösen Halifax és a francia államférfiak tárgyalásai körül keringenek különböző verziók. Egyes lapok tudni vélik, hogy francia-német-országi megemlékezési egyezmény terve is felmerült. Más sajtóorgánumok viszont arról tudnak, hogy Diercksen londoni német nagykövet Chamberlainnel tett látogatása során négyhatalmi értekezlet összehívására tett ajánlatot a csehszlovák kérdésben. A francia lapok tartózkodó magatartást tanúsítanak a német javaslattal szemben, amelyet „mérés mesterkedésnek” tekintenek. Nehéz volna ilyen értekezletnek az összehívása — írják a párizsi lapok — amelyre nem hívnák meg a legérdekeltőbb felet, Csehszlovákiát.

A Havas berlini tudósítója ezzel kapcsolatosan kérdést intézett német polit-

kai körökhöz, amelyek azonban kijelentették, hogy a fenti német javaslatokról szóló híradások feltevések csupán.

Londoni hivatalos jelentés szerint Diercksen bucsulátogatást tett Chamberlain miniszterelnöknel, miután a napokban hosszabb szabadságra elutazik Londonból. A látogatás háromnegyedórás tartama azonban túlnő a formai bucsulátogatás jellegén és az angol lapok is megállapítják, hogy ez a találkozás igen komoly politikai jelentőségű volt. A londoni sajtó egy része úgy véli, hogy a Diercksen-Chamberlain találkozót és a párizsi angol-francia tárgyalásokat egyaránt jelentős mértékben hozzájárultak az európai politikai helyzet jobbátételéhez.

A párizsi és londoni tárgyalások kapcsán újból előtérbe kerül az angol-olasz egyezmény kérdése. Ezzel összefüggően egyes londoni lapok azzal a leleplezéssel lépik meg a politikai közvéleményt, hogy az angol-olasz szerződés életbeléptetésének késleltetése nem is a spanyol fronton harcoló idegen önkéntesek ügye miatt történik, hanem azért, mert Chamberlain olasz-francia megállapodáshoz köti ezt. Az Observer tudni véli, hogy Chamberlain miniszterelnök abban a levélben is leszögezte ezt, amelyet a párizsi királylátogatás külsőben intézett Daladier francia miniszterelnökhez. A Star szerint Halifax kijelentette Párizsban Bonnet külügyminiszter előtt, hogy az angol kormány mindent elkövet annak érdekében, hogy Olaszország részéről közeledés történjék Franciaország felé. A Times óvatosabban kezeli a kérdést, de nagyjában megerősíti a fenti verziót.

— Az angol kormány — írja a Times — több ízben hangsúlyozta, hogy az angol-olasz egyezményrel általános európai megbékülést akar létrehozni. Ez pedig nehezen képzelhető el Róma és Párizs megegyezése nélkül.

Párizsból jelentik, hogy Hore Belisha angol hadügyminiszter, aki részt vett a Williers-bretonneuxi ünnepségeken, nem tért vissza Londonba az angol uralkodó párral, hanem Gamelin tábornok francia vezérkari főnök meghívására, Párizs felé vette útját, ahol fontos tárgyalásokat folytat a francia katonai vezető körökkel.

Használjon csak

Primers
Gummi
Lucus

a legmegbízhatóbb óvszer.

nyakirányú
A rádió a
tel másort
os idő, hírek
adás. 8: J.
erseney. 8:50:
időjárás, hi-
gol program
Felolvasá-
Pontos idő-
senyzenekar.
16: Gazdák-
felolvasás. —
almak. Cse-
kara. 20:30:
Operaház elő-
Szabadtéri
radó, reggel
úrális hírek,
ny. Közben:
k. 14:15: Hí-
radó. 14:30:
Előadás. —
20:20: A rá-
Felolvasás. —
22:30: Hírek
érek külföldre
zlemények.
ontos idő, hi-
suv történet-
mények. 8:45:
ontos idő, idő-
gramban hang-
ána hangleme-
hegedűszámok
őjelzés. 14:30:
15: Diákfilo-
áncelemezek.
Rendőrszenekar.
ős-est. 21:50:
lmstudókból
nglemezek. 24:
Hírek.

SPORT

Csak röviden...

A Venus tárgyalásokat folytat a Spartával egy bucuresti mérkőzésről. Valószínű, hogy sikerül megegyezni és ez esetben a Sparta augusztus 14-én Bucurestiben játszik.

Havalejt, az országos diszkoszvető bajnok és rekordér nem állhat ki a lengyelek ellen, mert holnap vakbélműtétnek vetik alá. Kimaradása érzékeny veszteséget jelent.

Az Universitatea volt edzőjét, Eckhardt Ottót a norvég szövetség felkérte, vezesse a válogatott csapat edzéseit. Ismeretes, hogy a norvégok decemberben Londonban vendégszerepelnek.

A Ferencváros képviselője a Bindea-ügyben hozott határozat vételekor kijelentette, hogy azt melléfogásnak tekinti és fellebbezést ad be.

Wolcott amerikai atléta Stockholmban a 110 méteres gátfutásban 13.9 mp-el győzött. Ennél jobbat csak egyetlen atléta, Towns USA futott, ő is csak egyszer. Érdekes, hogy Towns is Stockholmban érte el a világrekordot jelentő teljesítményét.

Az ausztráliai teniszbajnokságot Crawford nyerte McGrath ellenében, akit 2:6, 3:6, 6:2, 6:2, 6:4 arányban győzött le. A párost is ők nyerték. A Davis Cupben valószínűleg ők ketten játszanak az európai győztes ellen.

Az Anglia-Kontinens labdarugómérkőzés jegyét már árusítják. A legolcsóbb 2 shilling, a legdrágább 1 guinea.

Boon 18 éves angol könnyűsúlyú ökölvívó 30 mp-es küzdelem után kiütötte Renard belga bajnokot. Ennél rövidebb idő alatt alig született meg ökölvívó győzelem!

A szövetségi tanács július 30-i ülésének napirendjén 25 pont szerepel. Hivatva van dönteni többek között a tanács a szövetségi kapitány személye felől és határozni a szövetségi edző ügyében. Fontos kérdés még a külföldi játékosok szerepeltetésének kérdése is. Amennyiben ezt kimondják, a ploesti Tricolor szenciós szerződését eszközöl: Sestát, a volt osztrák hátvédet alkalmazza havi 20.000 lejért.

Sony Niculescu, az Unirea Tricolor volt válogatott középsatára a Juventushoz szerződött.

A FIFA felkérésére a román szövetség közölte, hogy a következő játékevetőt ajánlja nemzetközi mérkőzésekre: Ceaușeanu, Ilescu, Morariu dr, Radulescu, Xifando.

A Franciaország körüli kerékpárverseny 13-ik szakaszát az olasz Gianello nyerte, 2. Goasmat francia egyazon időeredménnyel, 3. Neville francia. Az egyéni összesítésben továbbra is a belga Verwaecke vezet.

Az atlétikai szövetség hétfőn jelöli ki a Lengyelország elleni csapatot. Ötven atléta jön számításba a válogatásnál.

A bolgár atlétikai bajnokságot ünnepélyes keretek között bonyolították le. A 130 résztvevő esküt tett, galambokat eresztett fel, beszédek hangzóttak el a megnyitáskor — az eredmények azonban közepesek.

A magyar szövetség által a Bindea-ügyben hozott határozatot azonnal megtáviratozták Coppolanak, a KK-bizott elnökének. Döntés mára várható.

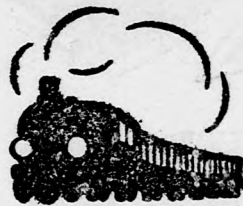
Lehetséges, hogyha a Rapid és Ripensia megegyeznek, a labdarugóbajnokság döntője csak egy forduló lesz.

A Román Kupa első fordulóját augusztus 15-én játszik.

Románia labdarugó válogatottjaira nagy feladatok várnak az ősszel. Jugoszlávia, Németország, Magyarország és Csehszlovákia válogatottjainak legénységével kell megütközniük. A németek kivételével mindegyik ország ellen a B) válogatott is játszani fog.

Gáli Lajos, a kilitői maratonbajnok részt vesz a kassai nemzetközi maratonversenyen.

A Ben Zion-kupaversenyt, az aradai szőlő sportegyesületnek összecsapását augusztus közepén rendezik az oradeai Makkidok.

FÜRDŐKALAUZ

A világhírű Bixad-fürdő az idén teljesen átalakítva, modern komfortos ellátásra berendezkedve, várja a vendégeit. Olcsó előszóni árak, június hónapban. A fanyvesek között felvő gyönyörű fürdő ebben a hónapban pompázatosan szép. Tekintettel arra, hogy az idén négy fürdőszegzőn igérkedik, ajánljuk, hogy minél előbb látogasson a helyét és írjon a következő címre: Direcțiunea Băilor „Bixad”, Jud. Satu-Mare.

Carmen Sylva a kilitői Margo-Penziót ajánljuk. Kényelmes, bőséges ellátás. Árak: 10 napra 2.000 lei, 20 napra 3.500 lei, 30 napra 5.000 lei. Gyermeknek 50 lei, nagyobb gyermeknek 75 lei naponta. Jelentkezés június 15-ig: Cluj, Mihai Ghitu, Str. Avram Iancu 2. Június 15-ike után cím: Villa Margo, Carmen Sylva.

Carmen Sylva a Grand Hotel Movila és a Hotelul Băilor a két legnagyobb szálloda, amelyeknek komfortos ellátását mindenkinek a legmelegebben ajánljuk. Folyóvizes szobák. A szálló étterme a legkényesebb igényeket is kielégíti. Olcsó előszóni penzió-árak. Pausál-kúra rendszer. Argyezéket díjmentesen küld Grand Hotel Movila igazgatósága.

Ing. Erdész utazási iroda, Bucuresti, Calea Victoriei 168, tudósításai:

- Egész Olaszország. 14 napos utazás csak Lei 8.800. Használja ki az alkalmat és látogassa meg Olaszország szépségeit. Elsőnyös feltételek, elsőrendű organizálás.
- Hetenként utazások Párizsba, Milánóba és Velencébe. Elindulás minden szombaton. Árak: 6100 lejtől.
- Csalájon egy kurát és pihenjen 3 hétig Karlsbad, Mairnbad, Franzensbad, Joachimsthal, Pstianban. Ajánljuk Önnek, élelmiszert, lakást (választása szerint bármely szállodában) fürdőt, orvosi kezelést, fürdőházat, borralat, stb. A Nemzeti Bank hivatalos ár folyamán mellett fizetendő lejben. Ön teljesen független, bármely napon elindulhat. Kérjen Prospektust.

A Caransebes—Teius-i Gyermeknyaralóban

Felvételek 4—14 éves gyermekek augusztusra, mérsékelt napi árak mellett. Információ: Timisoara: telefon 170, vagy Colonie de Copii Caransebes—Teius.

Nem kell külföldre menni!

BIXAD Románia Karlsbadja

Gyomor-, vese- és hólyagbántalmaknál, gyógyhatása világhírű. Június 1-től nyitva. Prospektust küld kívánatra: Direcțiunea Băilor BIXAD, Jud. SATU-MARE.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Hétfő, kedd, szerda:

A csodagyány dala. A világhírű Alpár Gitta egyetlen filmje, melyben a művésznő szebbnél-szebb dalokat énekel.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőtől: Általános közövére visszahozta az év legnagyobb zenés filmjét Jean Macdonald és Allan Jones legújabb filmje a Tarantela.

AZ OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Hétfő, kedd, szerda:

Premier: Vészes. Szenciós kalandor-film. Fősz: Reginald Denny és Frances Drake.

AZ HUNSON MOZGÓ MŰSORA:

Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: Parádés világvárosi premier műsor: I. Stan és Bran a menyegzőbe megy. Boris Karloff, a rejtélyes urának legújabb grandguignolja: A halál megbosszulása. Borzalom, rettegés és szörnyűség filmje. III—EV. Művészi Műsor és híradó.

Brasovban a Villa Parc-Penzió. címe Str. Casteleului 134. Telefon: 10-83. Dr. Csongrádiné tulajdonos. Új vezetés alatt, az egyébként is új, tökéletesen modern penziót nagyon ajánljuk. Valóságos üdülőkör a Cenk alfjában, pormentes levegő, saját strand, családias ellátás, mérsékelt árak. Hűvös meleg víz minden szobában, elsőrendű konyha, abszolút nyugalom.

— Uicorai gyógyászfürdőt ajánljuk azoknak, akik kellemes, csendes fürdőhelyre akarnak nyaralni. A fürdő gyógyhatása európai hírű. Ellátás napi 60 lejtől. A fürdő berendezése a legújokéval, modern. Gyönyörű parkok. Gyógyhatás reumatikus és női betegségek ellen. Prospektust kívánatra a Fürdőigazgatóság küld, cím: Uicora, județul Alba.

Rendszeres járatok

az EGYESULT ALLAMOKBA és

KANADABA

„NIEUW AMSTERDAM“

„STATENDAM“

„ROTTERDAM“

nagy luxus hajókon.

DEI-AMERIKABA

belga és holland gyors hajókon.

ARGENTINA

BRAZILIA

URUGUAY

PERU—CHILE.

KOZEP-AMERIKA

VENEZUELA

COLUMBIA

HAITI — ECUADOR

HONDURAS

COSTARICA

TRINIDAD

INDIA — AUSTRALIA

Az összes délaprikai államok.

PALESZTINA.

Felvilágosítást és prospektust küld!

Holland—Amerika Linie

vezérképviselete:

„ORT“

Organizatiia Română de Turism Bucuresti, Calea Victoriei 70. Timisoara, Str. Venetia 2.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Urillányok kik Oradean Orth. Zeidó Leány Továbbképző vagy bármely iskolát, pályát tanulni vagy folytatni akarnak, jutányosan kellemes, gondos ellátást találnak. Zongorahasználat és tanítás. Leveleket „Leányotthon” jellegre a kiadóba.

FÜGGŐNSZÖVEVET valódi vert csipkékkel gazdag mintaválasztékban, kivánt mérethez kapható „DER-BESCH” függőnykellékszaktizletben, Gólya-áruház feletti emeleten.

Balasarén autobuszállomás mellett megnyitott új ortodox bodega. Közel a ligethez és piachoz. Szíves meglátogatást kér Mermelstet, Str. Traian 2.

Tekintse meg a clujli kisthoruak fogházában gyártott legújabb típusú gyerekkoscsik, sportkoscsik és a legmodernebb butorok állandó kiállítását. Nálunk a legjobbkiviteletű árut konkurencián aluli árban kaphatja. Vállalunk gyermekkoscsik javítását, festését és mindenféle nikkelezési munkát, gyorsan és olcsón eszközölünk. Cluj, Str. Fabrica de Zahăr 47. Igazgatóság.

Fejlátásnál, borogatásra, lemosásra lázmal jótékony bedörzsölésre valódi Diana!

Felsőbb iskolát végzett 35 éves fiatalember, clujli modern tizlet tulajdonosa, feleségül venne intelligens jömegejelenésű, szépkülsű 30 éven aluli lányt, vagy asszonyt 200.000 lei hozományjal. Leveleket a legnagyobb díszíreklé mellett „Önálló” jellegre a kiadóba továbbít.

Autorizált tizt, 220 literes, finomítottól órával eladó. Cím a kiadóban.

Kiadó Oradean szép különbejáratu szoba, fürdőszoba- és zongorahasználat, urnóknak, hivatalnoknak vagy utazónak. Kohányi, P. Mihai Viteazul 11/a, félamelet 7. Megbeszélés 8-tól délután 5 óráig.

Kóser Emmenthal sajt és valódi Liptói turó ismét kapható. „Pardesz” Bodega, Piața Mihai Viteazul No. 1.

Esküvők, eljegyzések, barnicvemok, szőlő rendezését vállaljuk itt házánál. Házhoz is megyek, vidékre is. Jó ort. kóser házközt kihordásra is. Adlerné, Str. Gen. Gerescu 7.

Kiadó augusztus 1-re vasutállomás közelében két szoba konyha, összkomforttal. Str. Bucovina 16.

JÁHRZERTABLA alumíniumból tetszőtő, kislak, egyszemélyes 150 lej, kétszemélyes 250 lej. Megrendelésnél zsidó dátum közlendő. Boros papirke-csokádés, Cluj.

Minden házban nélkülözhetetlen cikk elárúsítására keresek ügyökököt. Cím a kiadóban.

Betársulnék 400.000 lejjel rentabilis iparüzembe, vagy más, aktív közreműködéssel. „Volt főtisztviselő” Rudolf Mosse, Cluj.

42 éves gyermektelen nő házvezetőnő állást keres. „Főzész is értő” jellegre.

800.000 lejjel betársulnék rentabilis iparüzembe vagy más vállalatba aktív közreműködéssel. „Két főtisztviselő” Rudolf Mosse, Cluj.

Oberrabner's Sohn such eine sog. Hauslehrer Stelle 2—4 Chimis Rasl Kindern besserer jld. Hause für beträchtlichen Gehalt Auf Wunsch auch Schul Instr. Diktat. Tanach-Instruktion. Briefe an „Erziehungseter” an die Administration.

Jókarban levő „Vilnai Saszt” keresek megvételre. Berger, Satumare, Bratianu 2h.

Perfekt román, német, magyar levelező, mértegtképes könyvelő ajánlkozok Utazó munkában is jó eredményeket produkált, bármily basonló állást elfogad szerény igényekkel. Szíves megkereséseket a kiadóba kér. Tartó munkaszerző jellegre.

KIS Z

Az olasz z... fejtenek ki és operával fog... „Nina Boba”... cíjja befejezé... zenésiti Gogol... jának címe: Zandonai kész... őstörténetéből... és Curiatiusok... mel irt uj, eg... fano „Feltám... marosan szin... zeneszerző, randot“-ján a... a végső duett... Roco „Musad... után) is a jó... zik.

Trencsén-Te... nemzetközi k... augusztusban... hangversenyel... zatosak. Az... ponisták műv... dor Singers“... repelni. A... műveket ad... Boccherini, E... Ezenkívül a... ca” nevű von... és a Gebel-tr... Touche-quarte... zseniális fran... sel-től ad elő...

A prágai adásai során zepén működő két kis operá Mozart-ra is keltettek.

Finke Rom... igazgató, 70... hunytnak na... ráció zongora

A budapest... növényekemel... keltő két én... A sajtó ugy... valamint Var... operaszinpadó

Bárd Ferén... működő a ne... között szerep... Budanovits... ves alt-éneke... ünnepi játéko

Relle Gabr... a jövő évad... gyobb olasz

Weismann... különös a cin... akinek mince... is iyen érde... kerrel fog m

A londoni... ben színrehoz... Hood” című... 1773-ban, ug... tomimmal ny

Huberman... szerű hegedű... előtt súlyos... áldozata lett... rüléseket sze... Most Hubern... nan érkezik... nincs akadál... megkezdhesse... 6 hónapban u... lesztinába ut... ad. Ezután I... Budapest jö

31 szabad... nyáron opera

CO... EJ-ÉS FOGFA... ERDEN. BÉTE

EGYKOR ÉS MOST...

— Megjegyzések a magyarországi zsidókérdés problémájához —

Írta: GÁBEL SÁNDOR

A magyarországi nagy liberális lapok az úgynevezett zsidótörvény végrehajtási utasításának megjelenése után még kevésbé tudnak napirendre térni a zsidóságon esett helyrehozhatatlan sérelmek fölött. Fokozott vehemenciával tárgyalják a kérdést és eddig fel nem derített szempontokból is rámutatnak arra a káotikus helyzetre, amelyet a „társadalmi rend fokozottabb védelme” címen be-cikkelyezett törvény teremtett. Az ominózus zsidótörvény hatásának kontúrjai kezdenek kibontakozni és ma már komolyabb keresztény politikai körök is kezdik belátni, hogy ez a törvény legkevésbé alkalmas arra, hogy a szélsőséges elemek által megbolgyatott társadalmi rendet fokozottabb mértékben megvédje. A társadalmi rend megvédése céljából egészen más eszközök álltak volna a kormány rendelkezésére, ám sokkal kényelmesebb és népszerűbb cselekedet volt egy zsidó jogfosztással nyulni a kérdéshez. Az igazai okokat a kiáltó társadalmi ellentéteket, amelyek az elkeseredésnek és elégedetlenségnek tápláló megalágyal, se jogfosztással, se felelőtlen demagógiával megszüntetni nem lehet. A szertelenül nagy társadalmi igazságtalanságokat egy még abszurdabb igazságtalanság nem tünteti el, a nehéz munkával kiérdemelt és kiverekedett zsidó gazdasági pozíciók kisajátítása mindenre alkalmas, csak a társadalmi béke, a nyugodt termelés és a gazdasági vérkeringés normalizálására nem. Hogy a magyarországi zsidóság a mai barátságosan légkörben sokkal érzékenyebben reagál minden ellene életbeléptetett intézkedésre, az természetes velejárója annak a nyolcz évtizedes nyugalmi állapotnak, fejlődési és beolvadási folyamatnak, amely sokban hozzájárult Magyarország és fővárosa felvirágoztatásához.

A zsidótörvény nyilvánosságra hozatala idején a magyarsághoz százszázalékosan ragaszkodó, annak eszméi iránt gondolatban és tetteiben lelkesedő magyarhoni zsidóság nem annyira a törvény gazdasági következményeit, inkább a benne rejlő lelki megbántást és erkölcsi tendenciáját tartotta fájdalmasnak. A másodrendű polgárrá való degradálás jobban fájt a törvény pénzügyi téren mutatókozó élénél, amelyet — mint azt a kormány-sajtó annak idején tendenciózusán hirdette — a végrehajtási utasítás lényegesen enyhíteni fog. Ezt a naiv ábrándot a végrehajtási utasítás megjelenése véglegesen eloszlatta és bizonyosságul szolgált a lelkiely nyomott zsidóságnak arra nézve, hogy nemcsak a törvény intenciója és tendenciája lesújtó, hanem annak anyagi és pénzügyi következményei is tragikus lehetőségeket rejtegetnek. A parlamentari beszédek kegyetlen frázisai mögött Ezsau kezei rejtőztek. A felsőházi tárgyalásokba vetett naiv bizalom értéke nem volt egyéb szappanbuboréknál. Híjmarosan kiderült, hogy a selyempapírba csomagolt keserű piulák a gyakorlatban még keserűbbé váltak és bátran elbirják a védjegyet: „Made in Germania”. A magyar kulturáért rengeteg, sőt saját kulturáját is feláldozó magyar zsidóság keservesen csalódott ugy a képviselő-mint a felsőházban elhangzott beszédek után. Utóbbinál különösképpen néhány magas méltóságot viselő egyházi személyiség állásfoglalása keltett kínos feltűnést és alkalmas volt arra, hogy az elvakult zsidóság szemét végre felnyissa. Annak az egyháznak a püspökei, amely évszázadok során mint a zsidóság igazi és őszinte barátja és védelmezője szerepelt Magyarországon, amely egy Balhazár Dezsőt adott a közéletnek, — aki a legsötétebb terror idején sem fordított hátat az igazi liberalizmus eszméinek és szinte saját testi épségének veszélyeztetésével védelmezte meg a zsidóságot, — fájdalmas csalódást okoztak a zsidóságnak. Ezzel szemben a hatalmas katolikus egyház feje, Serédy Justinian hercegprímás volt az egyházi méltóságok között az, aki nyiltan megtagadta a zsidótörvény bántó célzatosságát, bár a javaslat ellen — nem szavazott. Mégis, a megalázás első kábultságát bizonyos reménység váltotta fel. A még mindig naivul hívők táborába komolyan remélte, hogy a társadalmi béke a törvény megszavazásával ténylegesen helyreáll, vagyis az ordító antiszemitizmus valóban megszűnik. Másrészt liberálisabb felfogású politikai körök azzal vigasztalták a vérgé szertett zsidóságot, hogy a végrehajtási utasításban módját ejti a kormány annak, hogy a törvény rideg rendelkezéseit lényegesen enyhítse. Nem eszik oly forrón a kását, mint ahogy főzik! A gyakorlat azonban azt mutatta meg, hogy a kását még forróbban eszik, az antiszemitizmus még jobban fellángolt, lovat adtak a harcosok alá, hiszen „maga a törvényhozás is belátta, hogy valamit tenni kell”, azonban sokkal ke-

vebbebb tettek, mint azt a keresztény közvélemény joggal elvárta volna s így reájuk — a nyilasokra — hárul a feladat a zsidókérdést gyökeresen elintézni. Közben az a csekélység is megtörtént, hogy német példára a rituális vágást is megtiltották és elrendelték a zsidó polgártárs részére az ősök kutatását, az állampolgársági revíziót, a galiciai „beszivárgottak” visszamenőleges ellenőrzését. Hogy az eldobott kő nem fog-e a tízezer holdas nagybirtoknál, vagy a hitbizományoknál megállni, az a jövő titka.

Fordítsuk vissza kissé a történelem kerekét, pillantsunk vissza a magyarországi zsidóság empciójához idejére. A magyar kormány nevében első ízben 1849. július 28-án Szemere Bertalan miniszterelnök és belügyminiszter terjesztett be törvényjavaslatot a zsidók egyenjogúsításáról, melynek első pontja — szinte hihetetlen anakronizmus — a következőképpen hangzik: „A hazának polgárai közt vallásbeli különbség jog és kötelesség tekintetében nem tevék, ezen elv szerint kijelentetik, mikép a magyar álladalom határain belül született, vagy törvényesen megtelepedett mozesvallású lakos mind azon politikai és polgári jogokkal bír, melyekkel azzal bármely hitű lakosaink élnek”. A miniszterelnök előszóval előadott indoklásában kifejti, hogy: „Ha a zsidó nép ott van a csataterén és ontja vért egy oly hazáért, melynek ő még nem kijelentett polgára, az igazság kívánja, és eljött az ideje, hogy a nemzetgyűlés kijelentse, miszerint a zsidók is a hazának a polgárai, jogban, kötelességben a többiekkel egyenlők”. A zsidóság egyenjogúsításának folyamata ezzel megindult. A házelnök kijelentette, miszerint „maga ünnepe a mai nap a felebaráti szeretetnek és a kereszténységnek”. Az abszolutizmus idején minden felekezeti és valásu magyar egyforma el-

nyomatásban részesült. Az alkotmány visszaállítása után 1867 évben Deák Ferencz interpellálta meg a kormányt a zsidók egyenjogúsítása ügyében, mire gróf Andrássy Gyula miniszterelnök még ugyanazon év november havában terjesztette be az „Izraeliták polgári és politikai egyenjogúsítására

vonatkozó törvényjavaslat”-ot, amelyet Tisza Kálmán előadásában egyhangulag elfogadtak. A felsőházban mindössze négyen szavaztak a javaslat ellen, ezek között püspök nem volt. A magyarországi zsidóság és törvény elfogadása által ténylegesen birtokába jutott legszélesebb jogainak, melyekkel évtizedeken keresztül zavartalanul élt is. A zsidó felekezet recepcióját az 1895 évi 42. törvény cikk mondja ki, nem hozott ténylegesen új jogokat, nem teremtett új, kedvezőbb helyzetet a zsidóság számára, s bár csak a tényleges állapotot rendezte és szentesítette, nagy port vert fel a politikai közéletben. Szükségessé tette a teljes jogegyenlőség kimondását, a zsidó felekezet recipiálását az időközben léterjött belső változás, az ortodoxia és neolog irányzatú zsidóság kettéválása, az egyetlen nóvum, amely a zsidó felekezet beléletében felmerült és tisztázásra szoruló helyzetet teremtett. A recepció tárgyalásánál az egyetlen komoly ütközőpont: az áttérés kérdése meglehetősen izgatottságot teremtett. A katolikus klérus és az ortodox zsidóság e kérdésben egyféle felfogás felé hajlott. A lényeg azonban az, hogy az áttérés megkönnyítésével a zsidóságnak vélték szolgálatot tenni. A célzat határozottan liberális szellemű volt áthatva. A recepció a maradéknélküli beolvadásnak vetette meg az alapját s így a magyarság szemszögéből tekintve szabadelvű alkotásnak tekinthető. 1893 évben gróf Csáky Albin kultuszminiszter nyújtotta be a recepció törvényjavaslatot, melyet a képviselőház elfogadott. A főrendház rendkívül érdekes és magasnívójú vita után 109 szavazattal 103 ellenében a javaslatot elvetette. Újabb képviselőházi és felsőházi tárgyalás után mégis belekerült a magyar corpus juris-ba a recepció törvény, amelynek lefolyása rendkívül érdekes tanulmányra ad anyagot. A magyar zsidóság okkal sirja vissza azokat az idöket, amelyekben nyilt karakterű politikusok intézték sorsát...

„CSALÁDI ÉRTESÍTŐ”

neven új rovatot nyitunk az UJ KELETBEN

A zsidó sors alakulása egyre inkább visszavezeti a zsidó népet a családi és baráti élet bensőséges kiélési formái felé. A külső világ mostohaságaival szemben egyre közelebb kell huzódnunk egymáshoz és társas kapcsolatainkat is szorosabbá kell vonnunk. A zsidó életnek ez az új formája belső szükségletté teszi mindnyájunk számára, hogy közöljük barátainkkal és jóismerőseinkkel a családuinkban előforduló örömteljes eseményeket.

A külföldi és palesztinai zsidó lapok már régóta bevezették az úgynevezett „Családi Értésítő” rovatot, amelynek révén a lap olvasói az újság hasábjain közölnek minden fontosabb családi eseményt.

Az Uj Kelet, mint a transzilvániai zsidóság par excellence családi lapja, számos olvasó kívánsága alapján elhatározta, hogy ugyancsak bevezeti a „Családi Értésítő” rovatot és ez lehetővé teszi olvasói számára is, hogy minimális díjszabás mellett közölhessék összes családi eseményeiket az Uj Kelet hasábjain.

A „Családi Értésítő” rovat minden héten, a pénteken készülő szombati dátummal ellátott lapszámban fog megjelenni, de sürgősebb családi közlemények más napokon is közölhetők.

Az egyes családi közlemények a következő formákban fognak megjelenni az Uj Keletben:

1. **B. Ella (Cluj) és K. Mózes (Turda) jegyesek.**
(Minden külön értesítés helyett.)
2. **F. Monka és Dr. G. Sándor (Timsoara) folyó évi aug. 15-én tartják esküvőjüket, amelyre összes barátait és ismerőseiket ezután hívják meg.**

3. **H. Ferenc és neje (Oradea) örömmel értesítik barátaikat és ismerőseiket RUBEN fiuk születéséről.**
(1938. júl. 16.)
4. **V. Hermann és neje (Satu-Mare) ezután hívják meg barátaikat és ismerőseiket Jenő fiuknak 1938. aug. 20-án tartandó Barmicva ünnepéjére.**
5. **Id. L. Géza és neje szül. H. Sarolta (Arad) folyó évi aug. 4-én ünnepik aranylakodalmukat.**

E közlemények díjszabását kiadóhivatalunk rendkívül alacsonyan állapította meg, hogy mindenki számára lehetővé tegye azok igénybevételét. Eljegyzési és házassági közlemények díja 100 Lei, egyéb családi értesítések díja 70 Lei. Ezek az árak a fenti nagyságu közleményekre vonatkoznak. Kívánságra nagyobb formában is közöljük, amely esetben a közlési díj arányosan emelkedik.

Az e rovatba szánt közlemények feladhatók összes vidéki fiókjainknál, megbízottainknál és utazóinknál, vagy közvetlenül központi kiadóhivatalunknál.

Reméljük, hogy olvasóink ezt a rovatot minél nagyobb mértékben fogják igénybevenni.

fejfájás ellen Beretrás paratilla!

Módosítják...
Mária 18 éves...
Az ülő és...
Erősen m...
A közbiz...
Levesi lá...
Auszt...
Hegy...
Brüsszelből je...
lévőleg ezenve...
édesapja, a tr...
éppen hegy...
los balcsat...
látogat Sváj...
haszon. Egy...
a király aut...
amely Astrid...
azóta is vi...
vonultásban...
berg kastély...
hegymászás...
nem engedí...
Évek közé...
A belga nép...
nyilvánult m...
közéből min...
berg kastély...
mel értesült...
Svájcból kec...
mutatásai...
hegyet.

HIREK

Módosítják a börtön működésére vonatkozó törvényt. Bucarestből jelentik: illetékes helyen megbeszéltek, hogy a börtön működésére vonatkozó törvényt módosítják. Az előző munkálataira kiküldött bizottság most tartotta első ülését a nemzetgazdasági minisztériumban.

Esküvője napján a robogó vonat elvettette magát. Satu-Mare-ről jelentik: Tólos Mária 18 éves varróné, Tólos György gánda feltűnő szépségű leánya, esküvője napján reggelén a somcuta-marei vonat elé vetette magát, mely halálra gázolta. A leány előző napon polgári házasságot kötött Barsan Ioan vagongyári lakotossal s valószínű, hogy az öntött hatással volt elhatározására. Az eljárás megindult.

Az új életmód következtében jelentősen bajnokná, különösen renyhe bélműködésnél, aranyeres bántalmaknál és emésztési zavaroknál, reggelenként éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet igen jó eredményeket lehet elérni. Kérdezze meg orvosát.

Erősen megesapant a szudeta-német területen lévő fürdőhelyek forgalma. Prágából jelentik: A karlsbadi, marienbadi és franzesbadi fürdővendégek száma az előző évi látogatók számához 60 százalékkal esett. A veszteség még nagyobb az üzleti forgalomban, mert külföldiek — németországaiak is — nem hozhatnak elegendő pénzt a valutamegőrzések miatt. Németországi zsidók példál fejenként mindössze 50 márkát vihetnek határon túlra fürdőzési célra. Ezek a vendégek a legolcsóbb szobákban laknak s igen takarékosak. A nagy éttermek 25—28 százalékos redukciónal dolgoznak, szállodákban áron alul adnak szobákat.

Üszönözze renyhe beleit munkára

...és éveikből fiatalabbnak fogja magát érezni.

Belei 9 méter hosszúak. Ha nem ürülnek ki, naponta összehajlítanak a hulladékok, amelyek hamarosan átalakulnak mérgező és savakká és megmérgezik vérkeringését. Bányádnak érzi magát. Fej-, vagy hátfájást kap. Reuma és még vagy fél tucat egyéb betegség támadhatja meg.

De állapotán nem segít drasztikus hasajtó szedése, hanem szedjen minden reggel „kis adag” Kruschen só, amely újra NEVELEI beleit és lassan arra szoktatja, hogy újra rendszeresen dolgozzanak.

Miután még csak az első tveg felét szedte be, máris egészen más embernek érzi magát. Szemel újra élénkebben ragyognak, bőre tisztább lesz, járása ruganyos — 19 évvel fiatalabbnak érzi magát. Végül is a hatalmába keríti a Kruschen — közérzet.

Három rádióállomás építését tervezte Titescu alminiszter. Bucarestből jelentik: A Capitala értesítése szerint Eugen Titescu alminiszter kidolgozta tervezet a rádióállomásait illetően. Három új rádióállomást szándékozik építtetni. Bucarestben rövidhullámú, Chrisinában és Timisoarán körzeti adóállomásokat fognak felállítani.

Megfojtotta újszülött gyermekét. Budapestről jelentik: Diósárok ucca 33. számú házban összevagdalt csecsemő holttestére akadtak Gersy István nyugalmazott foghízigazgató lakásán. A nyomozás kiderítette, hogy Máthé Jánosné háztartásbeli alkalmazott gyermekéről van szó. A csecsemőgyilkos asszony előbb azzal védekezett, hogy a gyermek már halott volt, mikor feldarabolta, majd belsmerete, hogy csecsemőjét megfojtotta, a holttestet szekrényébe zárta s negyedik napon — mikor senki sem volt otthon — konyhakéssel darabokra vágta. Atadták az ügyészségnek.

A Dunába fulladt két brallai gyermek. Brallából jelentik: Dumitru és Ion Moraru nevű gyermekeket fürdés közben elragadta a Duna árja. Mindketten megfuladtak.

Nincs újítás a vasúti közlekedési jegyek kiadásában. Bucarestből jelentik: A vasúti közlekedési jegyekkel kapcsolatban ellentétes hírek kerültek forgalomba. A valóság az, hogy nincs szó semmiféle új jegyekről. Ez év tavaszán a CFR ismét visszaállította részben a közlekedési jegyek érvényét, melyeknek kiadását később beszüntették, míg most július 15-ével — az olcsóbb utazást lehetőség ismét életbe lépett. A közlekedési jegyek kizárólag a CFR hivatalos menetjegyjelvényekbe váltak.

Ciánkálvial megmérgezte magát. Aradról jelentik: Ifj. Császár József lakatosmester felesége öngyilkossági szándékból ciánkálvial megmérgezte magát és néhány óra alatt be-zasztó kinok között kiszáradott. Súlyos ideggyógyja miatt követte el tettet.

Titokzatos nő hullát takáltak a Dambovita partján végzett ásásoknál. Bucarestből jelentik: A Dambovita partján a Rosu nevű külvárosi kerületben végzett ásások alkalmával egy női hulla maradványai kerültek elő. A jobb családából származó ismeretlen halott személyazonosságának és a halál körülményeinek tisztázására szigorú vizsgálat indult meg.

Olasz matrózokat támadtak meg Dublin uccán. Dublinból jelentik: A Stefanu értesítése szerint sajnálatos incidens történt tegnap este Dublin uccán. Egy társaság körülvett néhány olasz matrózt, akik a kikötőben horgonyzó olasz iskolahajókon szolgálnak. A társaság tagjai így kiabáltak az olasz matrózok felé: „Ne felejtétek Abessziniát!”. A matrózok nem hagyták magukat, mire dulakodás támadt. A rendőrség azonnal beavatkozott és minden további incidens nélkül hajójukra vezette az olasz matrózokat.

Ha gyomrát elrontotta, igyék azonnal egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez az emésztéscatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezeti, a bélműködést eirendezi, az anyagcserét fokozza és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

Halálozás. Zalăun meghalt Stern József volt textilkereskedő, majd szőlőbirtokos. Halála nagy vesztesége a város zsidó társadalmának, miután nem volt az a karitatív és szociális mozgalom, amelyből ki ne vette volna bőségesen a részét és mindenkor megkülönböztetett módon viselte szívén a zsidó intézmények sorsát. Több éven át volt a hitközség elnöke, majd vezetőségi tagja a Szentegyletnek is. Hűségese támogatója a zsidó nemzeti törekvéseknek. Temetése e hó 20-án ment végbe nagy részvét mellett. Halálát gyermekeink kívül kiterjedt rokonság gyászolja.

Sírkövetés. Néhai dr. Rosenfeld Salamon sírelméket vasárnap, július 24-én délelőtt fél 11 órakor avatják a clujai zsidó temetőben. A kegyeletos aktusra ezuton hívják meg a rokonokat és barátokat.

Hatvanötmillió rádiókészülék van a világon. Varsóból jelentik: Eydziatowicz lengyel szakértőnek nemrégiben megjelent kimutatása szerint a világon eddig összesen 65 millió rádiófelvevőkészülék van alkalmazásban. Egy készülékre négy hallgatót számítva, a rádióhallgatók száma az egész világon 280 millióra tehető. A készülékek által fogyasztott villanyáram, Eydziatowicz becslése szerint, 2200 millió kilowattóra.

Egymillió kilométer a levegőben. Brüsszelből jelentik: Ferdinand Maupertius belga rádiószíni, aki a Belgium és Kongo között közlekedő repülőgépeken teljesít szolgálatot, most tette meg nyolcvankilencszer az utat. Kiszámították, hogy eddig végzett légi utainak hossza összesen egymillió kilométer. Maupertius 1930 óta áll a belga légiforgalmi társaság szolgálatában; 1935 óta — amikor a Belgium és Kongo közötti légiforgalom megindult — állandóan ezen a vonalon dolgozik.

Pályázati hirdetmény

Az oradeai Chevrax Kadisa Izs. Szentegylet a Zsidó Kórház szülészeti nőgyógyászati osztályán megüresedett főorvosi állásra ezennel pályázatot hirdet.

Pályázhatnak megfelelő elsőrangú sebészeti képesítéssel bíró és a szülészeti-nőgyógyászati abszolút jártas román állampolgárságu orvosok.

Pályázatok benyújtásának vége határideje: 1938 szeptember 20.

Pályázati feltételek megtudhatók a kórház igazgatóságánál (Spitalul Evreesc, Oradea, Calea Victoriei 36.) ahová a pályázatok is küldendők.

A Chevrax Kadisa nevében
Leona I. Izsak, elnök

Hatóságilag engedélyezett

végkiárusításunkat

ideiglenes helyiségünkben folytatjuk: „PAX” Cluj, Calea Marechal Foch 3.

(volt Cooperativa fűszerüzlet helyiség)

A közbiztonság megővése fontosabb a borotválkozásnál. Bombayból jelentik: Az indiai Nahan kerületben oly gyakoriak a verekedések a hinduk és mohamedánok között, hogy a hatóságok büntetés terhe mellett eltiltották a fegyverviselést. A rendelet alapján a kerületi bíróság fejenként két rupia bírsággal sújtott nyolc borbélyt, mert nem szolgáltatták be borotváikat és ollóikat. Az ítélet indokolása megengedi ugyan, hogy a fegyvernek minősített eszközök a borbélyok foglalkozásához szükségeseszerszámok, de „a közbiztonság megővése fontosabb, mint a borotválkozás”.

Leveszi lábáról Őt is a nagy hőség. Dörzsölje be homlokát, arcát valódi Dianával, hogy teste lelke leírassúljon!

Ausztráliában megalakult az első szimatoló klub. Sydneyből jelentik: A melbournei egyetem orvostanhallgatói „Rhinocephalon Klubot”, azaz „szaglóérzék-társaságot” alapították az emberi faj szaglásának ápolására és fejlesztésére. A klub alapszabályai szerint rendszeres szimatoló gyűléseket fognak tartani csokoládé- és sörgyárakban, vágóhidakon és „minden egyéb helyeken, ahol a szaglóérzék gyakorlására és finomítására nyílik alkalom”.

Heget építenek a belga királynak. Brüsszelből jelentik: Lipót belga király tulajdonképpen szenvedélyes hegymászó, éppúgy mint édesapja, a tragikus sorsú Albert király, akit éppen hegymászó kirándulás során ért halálos baleset. Lipót király minden évben ellátogat Svájcba, hogy szenvedélyének hódolhasson. Egy ilyen kirándulás alkalmával érte a király autóját a tragikus szerencsétlenség, amely Astrid királyné életébe került. Lipót azóta is vigasztalhatatlan és teljes visszavonultságban él a Laeken melletti Stuyvenberg kastélyban. Egyetlen szórakozása a hegymászás, de királyi feladatának ellátása nem engedi meg neki azt, hogy mindig a hegyek közé menjen, ha kedve kerekedik rá. A belga nép szeretete most megható módon nyilvánult meg a királlyal szemben: közadakozásból miniatűr hegyet építenek a Stuyvenberg kastély mellé. Lipót király boldog örömmel értesült a terről és már el is hozatta Svájból kedvenc vezetőjét, hogy az ő utasításai szerint építsék meg a miniatűr hegyet.

Sztrájkba lépett a városi téglagyár 240 munkása. A clujai városi téglagyár közel 240 munkása szombaton sztrájkba lépett. A munkások néhány nappal ezelőtt memorandumban kérték az igazgatóságtól, hogy kollektív szerződésüket hosszabbítsák meg, tartsák be a nyolc órai munkaidőt és járuljanak hozzá 32 százalékos béremeléshez. Annál is inkább, mert a gyár munkásait öt év óta nem részesítik fizetésemelésben. Az igazgatóság állítólag elzárkózott a munkásság kérése elől. A munkügyi vezérfelügyelőségen kezdték meg a békéltető tárgyalásokat. Ezek azonban nem vezettek eredményhez, úgy, hogy a munkásság szombat reggel már nem is jelent meg a gyárban, hanem az Építőmunkás Otthon udvarán gyülekeztek, ahol várják a további fejleményeket.

Vizsgálat indult meg az 1937. évben magánosok számára engedélyezett devizakivitel ügyében. Bucarestből jelentik: A Banca Nationala feljelentésére vizsgálat indult meg az 1937 évben magánosok számára engedélyezett devizakivitel ügyében. Különösen az engedélyek ezreit fogják felülvizsgálni, amelyek orvosi bizonyítványok alapján adták meg a devizakivitel. Eddig mintegy 200 személyt idéztek be. Ch. Oprescu vizsgálóbíró igyekszik megállapítani, milyen szerepe volt a Mercur utazási irodának.

BARBAX

perc alatt remekül berotválkoznak szappan, ecset nélkül a közismert **BARBAX** R A P I D krémnel.

Gyártja: Ardeaul S. A. Carei

Jöjjön Franciaországba!

Utlevél és vizum nélkül

Rendkívül kedvező feltételek mellett augusztus 14—szeptember 3. között

21 nap 13.900 lejtől

Utolsó jelentkezési nap augusztus 6.
Kérjen nyomtatott prospektust a

WAGONS-LITS//COOK

és

EUROPA

utazási irodákban CLUJ, Piața Unirii.

Doktorrávadás. Rotschik Lászlót Baia-Mare-ről július 12-én a bolognai egyetemen kitérni eredménytel az orvostudományok doktorává avatták.

Felemlék a mexicói petróleummunkások letléményét. Mexicóból jelentik: A mexicói közölködmélő hivatal igazgatóasága közli, hogy a petróleumi helyzet kedvező volta való tekintettel, felemlék a munkások letléményeit, mintegy évi 5 millió pezóval.

Megengedi kisasszony, hogy elkísérjem?

A válasz erre az oly gyakori kérdésre kizárólag attól függ, hogy mily benyomást keltett az illető ur a fiatal hölgyre. Bizonyos, hogy a jólápolat külső, nem lebecsülendő előnyt jelent a társadalmi életben. De nemcsak külsőnk ápolásával kell törődnünk, az igazi testápolásnak ki kell terjednie mindazokra az apróságokra, melyeket a felültes ember környen elhanyagol. Az izzadság és a velejáró kellemetlen szag csak a hanyagság következményei. Ezek a jelenségek azonban könnyen megszüntethetők az izzadó testrészek (hónaljkezek, lábak) tejjel való kezelése által. A tejalapon előállított Hidro-Milkuderm már könnyű belőrszülés után eltávolítja az izzadság szagát, a bőrt nem ingerli, hanem rugalmassá teszi és fiatalítja. A Hidro-Milkuderm minden gyógyszer-tárban és jobb illatszertárban kapható.

MINDEN PÉNGEMINŐSÉG FELETT

CROMOREX
EXTRA FLEXIBIL

LEI 7

CROMOREX

ROMÁNIAI VEZÉRKÉPVISELET:
KLEIN IGNÁTZ CLUJ, STR. MAIORESCU 3

UJ KELET Legújabb hírek

Heves harcok a spanyol frontokon

Salamanca, június 23. (Rador.) A nemzetiek közleménye szerint Estramadurában, a front északi körzetében a nemzetiek folytatták előnyomulásukat és átkeltek a Guadiana foyón, Orellana la Viejanál. Sorst körzetében (Katalónia) minden köztársasági támadást visszavertek. Két kormányzredet teljesen megsemmisítettek. A castelloni fronton a jobbszárny több mint két kilométer mélységbe hatol Valencia tartomány belsejébe. A köztársaságiak rendszertelenül vonulnak vissza. 400 elhagyott hagyat hátra Gaidiel körzetében elfoglaltuk Pacias falut. Tegnap több mint ezer ellenséget ejtettünk fogságba.

Valencia, július 23. Rador.) Egy nemzeti repülőraj bombázta ma délelőtt Denia városát.

Valencia, július 23. (Rador.) Havas: Az utolsó 24 órában a keleti fronton igen heves haditevékenység fejlődött ki minden körzetben. A nemzetiek erős nyomást gyakoroltak a köztársasági állásokra és jelentős létszámú katonát, valamint hadianyagot dobtak haroba. Ennek dacára a köztársaságiak nem vesztek egyetlen talpalattnyi földdarabot sem. A nemzetiek viszont súlyos veszteségeket szenvedtek a köztársaságiak ellentámadásai nyomán.

Folytak a kihallgatások az aradi munkakamaránál történt visszaélések ügyében

Arad, július 23. (Az Uj Kelet tud.) Az aradi munkakamaránál elkövetett visszaélések ügyében tovább folyik a vizsgálat. Ionescu vizsgálóbíró megszakítás nélkül hallgatja ki az ügy nagyszámú tanuit, mert hétfőre tüzték ki az új büntetőtörvénykönyv szerint előírt, ugynevezett kontradiktórium tárgyalást. Mosoiu Victor az egyik vádlott törvénykönyvet kéretett be a fogházba, amelyből adatokat akar meríteni a bírósághoz baeandó memorandumához. A fővádlott Vulpe Josif ellen — mint azt megirtuk — a városházán is folyik a vizsgálat, amelyet egy nézőgyűj vezérfelügyelő ejtett meg. A vizsgálat kapcsán új visszaélésekre jött rá a vezérfelügyelő, amelyet Ioanas Vasile városi tisztviselő követet el, aki Arad egyik külvárosának, Gajnak volt előjárója. Ilyen minőségben követte el visszaéléseit. A főügyész letartóztatási indítványt tett Ioanas ellen, míg Ionescu vizsgálóbíró egyelőre szabadlábon hagyta a leleplezett városi tisztviselőt.

Kommunista összeesküvést lepleztek le Varsóban

Varsó, július 23. A rendőrség nagyszabású kommunista összeesküvést leplezett le, amelynek szálai a szovjetkövetséghez és a szovjet kereskedelmi attaséhoz vezettek. A rendőrség megkezdte a kihallgatásokat az ügyben. Lengyel politikai körök véleménye szerint az összeesküvés leleplezése diplomáciai bonyodalmakhoz vezethet.

Rendkívül jó termés lesz

Bucaresti, július 23. Az utóbbi napok eszései igen jól tettek a tengeritérmezőnek az ország egyes részeiben. Bizonyos vidékeken a tengeri még szenved a szárazságtól. A földművelésügyi minisztériumba érkezett jelentések szerint a búzatermés rendkívül bőséges lesz, egyes megyékben hektáronként 2000—2500 kilógram lesz a termés. Minőségi leg szintén rendkívül lesz a termés, amely el fogja érni a 80-84 kilógramot hektáronként.

Ujabb földrengés volt Görögországban

A kormány kártalanítja a földrengés által sújtott lakosságot

Athén, július 23. (Rador.) Ma éjjel Oropos vidékén újabb földrengéseket észleltek. A kár jelentéktelen, emberáldozatok nincsenek.

A trónörökös tegnap megtekintette az előző földrengések által sújtott területeket és elbeszélgetett a károsultakkal, akiknek sürgős orvoslást ígért és biztosította őket a görög király rokonszenverőli. A

kormány pénzsegélyt és élelmet osztott ki. A lapok szerint országos bizottság fog alakulni az inségesek felségélyezésére, a kormány azonban közölte, hogy egymagában is ki tudja elégíteni a károsultak igényeit Metaxasz elnök részvétlíviratokat kapott a francia, olasz, török, bolgár és más kormányoktól.

Ujabb orosz-japán incidensek a mandzsu határon

Japán katonák meg akartak szállni egy orosz szigetet

Moszkva, július 23. Az orosz-japán határ-bonyodalom ügyében újabb fejlemények történtek. Az orosz határsértésre a japánok is hasonló lépéssel feleltek. Tegnap két mandzsu motoros hajó az Uzei folyón megközelítette a szovjethez tartozó Saingov szigetet és Vidreo község közelében hat japán és mandzsu hatonát tett part-a. Az orosz határőrök észrevették a partraszállást és a katonákat, akik meg akarták szállni a szigetet, letartóztatták. Két japán katona megsebesült. A foglyokkal együtt öt japán fegyvert, egy gépfegyvert, revolvert és nagymennyiségű töltényt zsákmányoltak el az oroszok. A határ incidensek ügyében megindult a vizsgálat.

Ugyanezeker Singkingből, Mandzsu fővárosából jelenti a japán Domej ügynökség,

hogy a szovjet-mandzsu határon, az Usuri folyón cirkáló orosz katonák, akik csolnakaikkal 15 kilométernyire jutottak a Ginking tartományhoz tartozó Fungencsentől, rálöttek tíz mandzsu polgárra, akik bele is haltak sérüléseikbe. A szóbanfogyó tíz mandzsu-kói polgár Tungancsenből Jachu helység felé tartott egy bárkán. A lövöldözés mandzsu területen történt.

A vladivosztoiki orosz hatóságok tudomására hozták a japán főkonzulnak, hogy azokat a japán megbízottakat, akiket július 18-ikán küldtek ki a japán katonai hatóságok tárgyalások céljából és az orosz hatóságok letartóztattak, a mai nap folyamán átadják a japán közegeknek.

Fontos! Holnapot!
Öröm az emberiségnek!
Általános közkívánatra a ROYAL slágermozgó visszahozta az év legnagyobb legnagyobb zenés filmjét!!!
Jeanette Macdonald és Allan Jones
legszebb filmje a
TARANTELLA

Lebrun elnök távirata György királyhoz

Párizs, július 23. Lebrun köztársasági elnök György királyhoz az alábbi táviratot intézte:

„Mély megindultsággal köszönöm meg felségednek és felséges hitvesének azt az üzenetet, amelyet szives volt hozzám és feleségemhez intézni abban a pillanatban, amikor elhagyta Franciaország földjét. A francia kormánytól és a francia népnél hű tolmácsa leszek azoknak az érzelmek-

nek, amelyeket felséged volt szives kifejezni. — A francia nép nagy lelkesedéssel fogadta felségedéket és látogatásuk örökké emlékeztetőben marad országunknak és záloga lesz annak a politikai szabadságideálnak és békére való törekvésnek, amely mindkét országot áthatja. Franciaország köszöni felségednek és a felséges királynénak azt az örömet, amelyet látogatásuk jelentett.

Nemzetközi döntőbírószág elé kerül a szudetanémet-kérdés?

Franciaország nem járul hozzá, hogy Csehszlovákia jelenléte nélkül tárgyalják le a szudetanémet problémát

London, július 23. Ward Price, az ismert angol újságíró, Párizsból keltezte cikket irt a Daily Mailban, amelyben Bonnet francia külügyminiszter Ossuski párizsi cseh követet folytatott tárgyalásáról számol be. A francia külügyminiszter állítólag közölte a cseh követtel, hogy a legutóbbi angol-francia minisztertanácsban megállapították, miszerint a szudetanémet kérdés rendezése szükség huzódik. Halifax lord angol külügyminiszter ezeken a tanácskozáson állítólag tiltakozott az ellen, hogy a nemzetiségi statutum törvényére emelkedjék, mielőtt a szudetanémetek megfontolják ezt a kérdést. Halifax és Bonnet úgy vélték, hogy a tervezett tartománygyűlés ismét a német kisebbség jogainak csorotását jelentené. A követ erre kijelentette, hogy a tartománygyűlés ugynevezett kurtátra lesz osztva, ami teljes

jogszabadságot biztosít a német kisebbségnek.

Szombat délelőtt tíz órakor Bonnet és Halifax folytatták tanácskozássajkat. Szóba került Németországnak az az ajánlata, hogy Anglia, Franciaország és Olaszország üljenek össze és szövegezzék le álláspontjukat a cseh kérdésben. Franciaországnak ezzel szemben az a véleménye, hogy Csehszlovákia képviselése nélkül lehetetlen egy ilyen megbeszélés. A két külügyminiszter tanácskozásán felvetődött a nemzetközi döntőbírószág kérdése is, amelyet Németország is elfogadott és Chamberlain angol miniszterelnök is jóváhagyta, de csak abban az esetben, hogyha Prágában nyilvánvaló fiakkóval végződnek a tárgyalások.

Uj fordulat esik a cseh kérdés? Prága, július 23. A nemzetiségi kérdés

Igen — mi mindnyájan KOLYNOS-t használunk!

Az egész család KOLYNOS-szal tisztítja és ápolja fogait és fogszívóját. A fogszívók különösen gyermekek részére ajánlottak, mivel kiváló antiszeptikus és fixáló tulajdonságúak. A fogorvos jól tudja, hogy a Kolynos, bár aktív, mégsem hat irritáló és veszélyes, de a fogak romlását előidéző szájbaktériumokat biztosan elpusztítja. Az egész család Kolynosot használ és mindnyájan kedvelik kellemes üdítő hatását. Nagyon gazdaságos is, mivel csak felszíni tisztításra elegendő, mint bármely más körösögeger fogkrémnél.

Nyélje mosolya verését Kolynos által

Táboroztatás és vándorlás nagy fénye

KOLYNOS
szisztepatikus
FOGKRÉM

rendezése London és Párizs tanácsára a jövő héten valószínűleg új fordulatot vesz. Franciaország és Anglia újabb javaslat kidolgozását tanácsolta Prágának. A javaslat jelentőségét emeli az a tény, hogy Newton prágai angol követ kihallgatáson jelent meg. Hodzsáni és Beneshel, akiknek azt tanácsolta, hogy könnyítsék meg a szudetanémet kérdést megoldását.

Felhőszakadás akadályozza a japán hadműveleteket

Peking, július 23. (Rador.) Felhőszakadás akadályozza három nap óta a hadműveleteket. A folyók ismét áradásokkal fenyegetnek. A közlekedés megszakadt a főváros és a környékbeli falvak között. A városokban élelmiszerhiány észlelhető.

Szabadlábra helyezték Moji Spakowot

Bucaresti, július 23. Moji Spakowot, Románia volt nehézsúlyú ökölvívó bajnokát egy új szakmai fogvatartás után szabadlábra helyezték. Spakownak tudvalevőleg egy magasrangú tisztet támadt incidense.

Két kontingenst hadgyakorlatra hívnak be az ősszel

Bucaresti, július 23. Tegnap minisztertanácsi jegyzőkönyvet irtak alá, amely felhatalmazást ad a hadügyminisztériumnak, hogy 1938 októberében hadgyakorlatokra koncentrálja az 1928 és 1929-es kontingenseket.

Negyvenezer szudetanémet a breslaui sportünnepségeken

Breslauból jelentik: Július 24-31. napján a német tornászövetség mintegy 250.000 tagja vesz részt a „Nagyémetország” sportünnepségein. A szudetak területéről mintegy 40.000 kilátott érkezik.

— Számos állást szüntettek meg az elemi és középiskolákban. Bucaresti jelentik: a nemzetnevelésügyi miniszter törvénytervezetet készített, mely számos állást szüntet meg az elemi és középiskolákban. A törvénytervezet jelenleg a legfőbb törvényhozótanács előtt van.

BORIS DE JAROSLAV

Taxa postala
póstaköltség in m.
No. 244716/92

(6. Telefon: 110,
Havonta 110,
600, egy
földre; Havonta
földre 12,
Hirdetések el
„UJ KELET”
barnai szűke
ja. Cikkretek
törre megjel

Forró

Bucaresti, metésének ut zajtottak le C jában és küls vasárnapi reg a délutáni ór A curtea d csukódott a s a hatalmas hagyta el a A gyászpor vabb gyászolt királyi család nia népének r A méreteib kimagasló te számolnak be

Mária királ virradó hajnal királyi család állott díszös csend ualk valóságos tem minden, ami gyeletes az o körül a virág és örző kard rállyne, aki e hazájáért. Végtelen fé család a rava nak katonai nak a rendki szomo:uan és a miniszterek magas méltó tabb csoport jai.

Mélységesen ották meg a Nicolae Balaz bucovinai me metropolita h Nae Popescu chimandira e papságot a p A gyászist Derekor kezd a király állo hercegnő. Az sorban Mária ge és Heana lós herceg és módon, hogy nül öfelsége a királyi csal lamint a küll döttek. Miron Cris tartást végz miniszterelnö mögött helye Közvetlenül állott és a A ravatal likus és roma vettek részt helyezkedtek tek a nevezett állított ravat dó összes áll valamint a se